

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JOZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZÉRESE.
EGYES SZÁM FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR.

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 244. SZÁM.
1929 OKTÓBER 26. SZOMBAT.

12 FILLÉR

A m. kir. államrendőrség debreceni kapitánysága

Tíz év nem nagy idő a nemzet életében s ha nem nagy időtartam egy oly hatalmas állami szervében sem, aminő a m. kir. államrendőrség, mégis elegendő ahhoz, hogy tíz év lázas, megfeszített munkája után egy kissé megálljunk, visszapillantjunk a múltba s ez után még fokozottabb erővel dolgozzunk azért az eszményért, mely minden tisztességes magyar ember célja.

Amikor a m. kir. államrendőrség az 1919. évben szervezte lón, Debrecen uccáin még az oláh „szabadítók” uraskodtak s ők csak 1920. évi március havában vonultak ki s csak ezután volt a debreceni rendőrkerület megszervezhető.

A debreceni m. kir. rendőrkapitányság tisztességes előzője Debrecen sz. kir. város rendőrkapitánysága volt.

A város nevezetesebb főkapitányai Simonffy Imre (1867—1875.), Körner Adolf (1875—1884.), Boczkó Sámuel (1884—1903.), Végh Gyula (1903—1910.) és Rostás István 1910—1920.

Ezen főkapitányok közül a város törvényhatósága Simonffy Imrét első tisztviselőjévé, polgármesterévé választotta meg.

A debreceni rendőrkapitányság a Kossuth uca 20. sz. alatti, a városi rendőrség elhelyezésére 1914—1915. években épült három emeletes palotákban van elhelyezve.

A városi rendőrség személyzete közvetlenül az államosítás előtt 420 főből állt. A városi rendőrség a magyar nemzeti eszméhez ugy a Károlyi féle lázadás, mint a bolsevizmus alatt hűséges maradt, sőt 1919. év nagypéntekjén, amidőn a vörösök az oláhok ellen a frontra akarták vinni, nyílt lázadásba tört ki, melynek leírása nem tartozik ezen keretek közé.

1920. június 30-án lépett működésbe Debrecenben a m. kir. államrendőrség, melynek jelenlegi őrsemélyzeti létszáma 220 fő.

A fogalmazási személyzet a Kapitányság vezetővel együtt 15 fő, a rendőrfelügyelői kar 6 főből áll s a kapitányságon 23 detektív teljesít szolgálatot.

A bűnügyek a békebeli állapotokhoz viszonyítva nagy emelkedést mutatnak. Pl. az 1913. évi bűnügyi iktató 3926 számmal zárult, az 1921. évi 20501. számmal, az 1928. évi pedig 15357 számmal.

Ezen nagy emelkedés nemcsak a háboru utáni psycheben keresendő, hanem és főleg a Trianon okozta rendkívül súlyos gazdasági viszonyokban s a határ közelségében (26 km.).

Az 1928. évben 1318 magánindítványra és 2241 hivatalból üldözendő büntett, illetőleg vétség miatt indult meg az eljárás. Eredményes nyomozás volt 2683, míg 876-ban a nyomozás nem volt eredményes.

A kinyomozott bünesselvényekből 1207 büntett, 1406 vétség.

A debreceni rendőrkapitányság tisztikara állásához és anyagi viszonyaihoz mérten hivatali elfoglaltságának korlátai között élénk társadalmi életet él s a sportoknak — vivás, tennisz, céllövészet, vadászat — is hódol.

szat — is hódol.

Az őrsemélyzet terhes szolgálata mellett szintén sportot is űz s a hivatásos lovas és kerékpáros rendőrökön kívül vannak soraikban jó lovasok, kerékpárosok, motorvezetők. Gyakorolja a céllövészetet, athletikát, japáni birkózást s szertornázást.

A debreceni m. kir. rendőrkapitányság kötelességéhez tartozó minden egyes ember tudatában van szeretett hazája, Csonkamagyarország nehéz helyzetének s minden

egy ember lángoló hazaszeretettel, összeszorított fogakkal, dacos elszántsággal tör és dolgozik azért, hogy a majdan eljövendő újabb évfordulóra Isten segítségével részese legyen annak, hogy az már a nagy és boldog Magyarország román és bércsein legyen megünnepelhető.

Ságy Lajos

m. kir. rendőrfőtanácsos,
a debreceni m. kir. rka-
pitányság vezetője.

A miniszterelnök a jóvátételi követelések jogosulatlanságáról és a belpolitikai viszonyokról

A jóvátételi kérdésben a magyar kormány kitar álláspontja mellett és nem hajlandó jogosulatlan követeléseket honorálni.

„Nem igaz, hogy Magyarországon feudalizmus és reakció van! Allítom, hogy nálunk alkotmányosság van és demokratikus irányban fejlődünk, — de a fejlődés tempóját felelősségem tudatában nem merném úgy siettetni, mint az ellenzék kívánja.”

Budapest okt. 25. A képviselőház külügyi bizottsága pénteken délelőtt Pekár Gyula elnökletével folytatta a múlt pénteken megkezdett ülést. — A kormány részéről Bethlen István miniszterelnök, — Walkó külügyminiszter, Wekerle Sándor pénzügyminiszter voltak jelen.

Walkó külügyminiszter válaszolt a múlt ülésen elhangzott felszólalásokra. — A vizumkényszer kérdésében a kormány arra törekszik, hogy a vizum kényszerét azokkal az államokkal szemben megszünteti, amelyek Magyarországgal szemben is lemondanak a vizum kényszer alkalmazásáról. — Egyelőre még technikai előkészületekre van szükség.

A Párisban ülésező bizottságot három kérdés foglalkoztatja. E kérdések közül az egyik a volt szövetséges és társult államok közötti elszámolás kérdése nem tartozik reánk. Viszont közvetlenül érdekel bennünket a másik két kérdés, mely a jóvátétel rendezése és a békeszerződésből folyó egyéb pénzügyi kötelezettségek kölcsönös likvidálására vonatkozik.

— Ami a jóvátétel ügyét illeti a miniszterelnök legutóbb kifejtette a magyar kormány álláspontját, hogy az ország újabb jóvátételi fizetésekre nem képes és hogy ebbeli kötelezettségének már eleget tett azzal az értékszolgáltatással, amit az elesett területeken lévő magyar állami javak jelentenek és azokkal a pénzügyi és természetben szolgáltatásokkal, amelyek részben a múltban teljesítettünk, részben az 1924 évi megállapodás értelmében 1943 év végéig teljesítünk.

— A békeszerződésből folyó ma-

gyar pénzügyi kötelezettségek megvizsgálásának tekintetében a kormány szívesen veszi a békeszerződéssel kapcsolatos függő kérdések rendezését, de nem tartja lehetségesnek, hogy ebben azokat az ügyeket is bevonják, amelyeknek tárgyalása akár vegyes döntőbíró előtt, akár már békeszerződésben megállapított forma alá tartozik. A függő kérdések rendezését már tárgyalás alá vették. A kormány olyan megegyezésekre kíván jutni, hogy

a Magyarországot terhelő kötelezettségek teljesítése olyan időpontban történjék, amikor a jóvátételi annuitások fizetésének vége van, 1943-ban.

A külügyminiszter Baracs Marcel, Kállay Tibor, Lakatos Gyula, Kenéz Béla, Peyer Károly és Bogya János szólaltak fel, — végül gróf Bethlen István miniszterelnök reflektált az előző felszólalásokra:

— Azt hiszem, hogy a mai általános európai helyzet nagyon megnehezíti a jóvátételi kérdéseknek hatalmi uton való elintézését, — mondotta a miniszterelnök. — A nagyhatalmak belátták, hogy ezeket a kérdéseket nem lehet hatalmi szempontból elintézni és ezért maguk ültek le Németországgal a tárgyalóasztalhoz a jóvátételi kérdések békés elintézésére.

A kormány azt óhajtana hogy a jóvátételre kerülő tárgyalásokat nyilvánosan folytassák.

Sajnos, már a német jóvátétel tárgyalások szigorúan bizalmasak voltak és ez érvényes a most folyó párisi tárgyalásoknál is. Ez teszi lehetetlenné, hogy a magyar kormány a közvéleményt részletesen tájékoztassa.

Bár a magyar álláspont csak nyerne erősségében ha a közvélemény ismerné azokat az érveket, amelyeket a magyar kormány a tárgyalásoknál érvényesít.

Ismételten hangsúlyozom, hogy a magyar kormány kitar álláspontja mellett és nem hajlandó jogosulatlan követeléseket honorálni.

Ha a közvélemény csak kissé bizik abban, hogy a magyar kormány kitar álláspontja mellett, akkor a riasztó hírek nem nyugtalanítanak gazdasági életünket.

— Az optansügy és az ehhez hasonló természetű más kártérítési ügyek bevonását a jóvátételi kérdésbe lehetetlennek tartom, mert itt a külföldi államok magánfelekkel állanak szembe és a magyar kormánynak magánfelek követeléseiről nincs is joga lemondani.

Különböző felelősséggel tartozunk a magánfelekkel szemben és kártérítési pereknek tennünk ki magunkat. A békeszerződés megváltoztatását jelentené, ha megfosztanánk állampolgárainkat a békeszerződésben megállapított azoktól egyes döntő bíróság előtt érvényesíthessék.

A külföldi propaganda szeretettel nyilatkozik magyar közéleti személyek olyan nyilatkozatairól, amelyek hátrányos szövegekben tüntetik fel a magyar politikai viszonyokat.

Ha az ellenünk irányuló propaganda olyan jelszóval dolgozik, hogy itt feudalizmus és reakció van, ezzel szemben azt kell megállapítani, hogy ez nem igaz.

Sertésfej és láb. Vidoni szalámigyár

Monti ezredes (volt Magoss) ucai üzletében olcsón kapható.

Az általános választójog követelését nem lehet azonosítani az alkotmányosság követelésével. — Kossuth Lajos nagy politikus volt mégse hozta be az általános titkos választójogot, holott ezt a gondolatot már előzőleg felvetették Angliába.

Az általános választójog nem liberális, hanem szociáldemokrata követelés. Allítom, hogy nálunk alkotmányosság van — mondotta a miniszterelnök és demokratikus irányban fejlődünk, de a fejlődés tempóját felelősségem tudatában nem merném olyan mértékben sietetni, mint az ellenzék kívánja.

Ez az egész nemzet problémája. Lehetetlen megengedni, hogy idő előtt végrehajtott átalakulások miatt a civódás színterében legyen a magyar politikai élet, mert így nem szentelhetjük erőnket a nagy nemzeti problémák megoldásának.

Pekár Gyula ezután az ülést beakasztotta.

JELENTEKTELEN INCIDENS A SZOBI HATÁRON, AMELYET A CSEH LAPOK FELFUJTAK.

Budapest, október 25. A szobi határ-állomáson október 23-án a csehszlovák utlevélellenőrző közegek elvették az egyik utas határátlépő igazolványát. Amikor a magyar utlevélellenőrző közegek aláírására került a sor, a magyar hatóságok az uti igazolvány hiányában kénytelenek lettek volna megtagadni azt, hogy ilyen utas magyar területre lépjen. Hogy ezt el lehessen kerülni, a magyar utlevélellenőrző közegek az elvett határátlépési igazolvány visszaadását kérte a csehszlovák közegektől. Minthogy a csehszlovák utlevél kirendeltség főnöke a csak magyarul beszélő magyar határközeg kérését nem értette meg, a magyar kirendeltség vezetője személyesen kereste fel tolmács kíséretében a csehszlovák kirendeltség főnökét, akitől a kért bizonyítványt meg is kapta.

Erről a jelentéktelen incidensről a cseh lapok olyan híreket terjesztenek, mintha a magyar határkirendeltség vezetője erőszakosan lépett volna fel a csehekkel szemben, ami ismét jellemző a cseh sajtóra, hogy a legtöbb esetben elragadtatják magukat.

Fűszer- és csemegekereskedők!

Az Országos Magyar
Tejszövetkezeti Köz-
pont helyi I. rakata
Burgondia-utca 10.

elsőrendű **pastorózott teavaját**
és kiváló minőségű sajtóit nagyban-
áron szállítja.

Olcsóbb lett a hús.

Tisztelettel értesítjük a husvásárló
közönséget hogy üzleteinkben

1 kg. I. rendű marhahús P. 1.40
1 kg. II. rendű marhahús P. 1.10
1 kg. juhús P. 1.20

Kohn J. és Fiai

Szent Anna-u. 10. (új bérpalota)
Egyház-tér 10.
és Simonffy ucca 2. szám,
Kiss Gergely-féle hentesüzletben.
Egész nap nyitva.

Pótválasztás lesz a dorozsmai kerületben a hivatalos és nemhivatalos egységspárti között

Steuer György 1980, Kiss Ferenc 1988 szavazatot kapott. — Dénes István ellenzéki pedig kibukott.

Szeged, okt. 25. A Madarassy Gábor halálával megüresedett kiskundorozsmai választókerületben reggel 8 órakor megkezdődött a választás. — A községben és a választókerülethez tartozó községekben mindenütt a legnagyobb a rend és a nyugalom, amit mutat az is, hogy sehol egyetlenegy incidens sem zavarta meg a szavazás rendjét. A kora délelőtti órákban csak vontatottan indult a szavazás, úgy hogy az egyes pártok az ötvenes turnusokat sem tudták kiállítani és csak később jelentkeztek nagyobb számban a választók.

Három jelölt küzd egymással. — Steuer György nyugalmazott államtitkár, az egységspárt hivatalos jelöltje, Kiss Ferenc malomtulajdonos, nem hivatalos egységspárti jelölt és dr. Dénes István, aki ellenzéki programmal lépett fel.

A tíz óráig leadott szavazatok a következőképpen oszlottak meg: — Steuer György 430, Kiss Ferenc 217, Dénes István 77.

Egy órával később már így változott a helyzet: Steuer György 730, Kiss Ferenc 556, Dénes István 351. — Déli 12 órakor a helyzet a következő:

Steuer György	943
Kiss Ferenc	941
Dénes István	566.

Kiskundorozsma, okt. 25. A választás állása délután 3 órakor:

Steuer György	1721
Kiss Ferenc	1827
Dénes István	821

A választás eredményét este 6 óra után hirdetik ki.

Kiskundorozsma, okt. 25. A választás állása 6 órakor:

Steuer György	1976
Kiss Ferenc	1988
Dénes István	1400

A választás még egy körzetben folyik.

Kiskundorozsma, okt. 25. A választás eredménye:

Steuer György	1980
Kiss Ferenc	1988

Dénes István 1434 szavazatot kapott. Eszerint Steuer és Kiss között pótválasztás lesz.

Rövidesen megjelenik a rendelet Debrecennek második lakbérosztályba való sorolásáról

Wekerle pénzügyminiszter kijelentései Vásáry polgármester előtt.

Debrecen város tisztviselő társadalmának nehezen várja a második lakbérosztályba való sorozását. Az erre vonatkozó minisztertanácsi határozatot nemrégiben meg is hozták és már szinte csak adminisztratív teendők szükségesek, — hogy a debreceni tisztviselők a második lakbérosztálynak megfelelő összegeket kapjanak.

Tegnapelőtt dr. Vásáry István polgármester Budapesten járt és beszélgetést folytatott Wekerle pénzügyminiszterrel is, aki kijelentette neki, hogy Györky Imre interpellációt intézett hozzá Debrecennek a második lakbérosztályba sorolásáról, amelyre ő azt válaszolta, hogy a kormány a miniszterelnök közbenjárására — és miután ő maga is már korábban meggyőződött arról, hogy a teendő intézkedések indoka minden vonatkozásban fenn áll, — elhatározta, hogy Debrecen a második lakbérosztályba sorozza. A pénzügyminiszter dr. Vásáry István polgármesternek kijelentette, hogy amint ebben az irányban az intézkedések előreláthatólag rövid időn belül bekövetkeznek, Debrecen lesz az első, amelyre vonatkozólag a tervezett intézkedéseket végrehajtja.

Ebből a beszélgetésből tehát nyilvánvaló, hogy a pénzügyminiszter már régebben elhatározta Debrecennek a második lakbérosztályba sorozását, tehát semmiké-

pen sincs ez a besorozás összefüggésben a Györky Imre által most elmondott interpellációval.

AUGUSZTUS 1-TŐL VISSZA. MENŐLEG MEGKAPJÁK A KÖZTISZTVISÉLŐK A LAK- BERKÜLÖNBÖZETET.

Budapest, október 25. Wekerle Sándor pénzügyminiszter már a költségvetés tárgyalásánál kijelentette, hogy a kormány a rendelkezésre álló 3,5 milliárd pengő montekarintást a tisztviselők lakbérrendezésére fogja fordítani. Azóta igen sok városból és községből érkeztek kérések magasabb lakbérosztályba való besorozás iránt és ezeket a kéréseket a pénzügyigazgatóság és a miniszteriumokból a helyszínrre küldött tisztviselők útján már feldolgozták. Azokban utólag is több hasonló tartalmú beadvány érkezett a pénzügyminiszteriumhoz, amely már három rendelettervezetet készített, az utóbb beérkezett kérvények miatt azonban még nem intézkedhetett véglegesen a kérdés szabályozása iránt.

Értesülésünk szerint ma már csak mintegy 10—12 kérvény vár feldolgozásra és legkésőbb november elején megjelenik a pénzügyminiszter rendelete a tisztviselőknek új lakbérosztályokba való besorolásáról. A szabályozás elhúzóadásából azonban nem éri hátrány a tisztviselőket, mert a rendelet akként fog intézkedni, hogy a magasabb lakbérosztályokba besorozott városokban és községekben szolgálatot teljesítő tisztviselők már augusztus 1-től kezdődően megkapják a lakbérkülönbözetet.

A KULTUSZMINISZTER BETILTOTTA A GYŐRI ZSIDÓ- OSZTALYT.

Emlékezetes még, hogy Simon Miklós, a győri állami főreáliskola igazgatója szeptember hó elején külön osztályba osztotta be az iskola zsidó vallású elsőéves tanulóit. Az Izraeliták Országos Irodája akkor felterjesztést intézett a kultuszminiszteriumhoz, — melytől azt kérték, hogy az iskola igazgatójának ezt az intézkedését, — minthogy félreértésekre alkalmul szolgáló állapotokat teremtett, helyezze hatályon kívül. A kultuszminiszterium honorálta az Országos Iroda felterjesztését és hatályon kívül helyezte a győri állami reáliskola igazgatójának intézkedését.

Philips Rádió készülékek alkatrészek legolcsóbban kaphatók egy évi részletre is a Keszler cégnél, Széchenyi ucca 1. sz.

Idei friss, száraz főzelékek

Köleskása	1 kg. 0.26 fill.
Borsó	1 kg. 0.28 „
Bab	1 kg. 0.44 „
Lencse szép, zöld zsiszikmentes	1 kg. 0.88 „

Pálffyánál, Kossuth-u. 7.

Telefon 13-49.

Megrendelések azonnal házhoz szállítva.

Ifj. Horthy Miklós állapota javult, de még nincs túl a veszélyen

Péntek reggel és délelőtt is magához tért, enni kért. — Rámosolygott anyjára és megismerte kis lányának arcját.

Budapest, október 25. Ifj. Horthy Miklós állapotában öröndetes javulás állott be. A javulás még csütörtökön megkezdődött. Csütörtök délután a beteg több mint tíz percig teljes öntudatban volt. Megismerte orvosait, mikor a kormányzó belépett a szobájába, köszöntötte:

— Kezét csókolom...

Halk, fáradt volt a beszéde, nehezen érthető, de mégis érthető beszéd. Tíz perc múlva ismét visszaesett öntudatlanságába, később örömmel látta az orvosok, hogy az eszméletlenség mély álomba ment át. Ez az álom este félkilenc óráig nyugodt, zavartalan volt.

Félkilenc órákor a beteget ismét mesterségesen táplálták. Szervezete felvette az orrán keresztül levezettel felvadászt a táplálkozás befejezése után ifjabb Horthy Miklós felébredt mély álomból. Horthy Miklós kormányzó feleségével és leányával Paulette-tal együtt háromnegyed 8 órákor távozott a szanatóriumból, a nagybeteg mellett Károlyi Imre gróf az após és ifjabb Horthy Miklósné, Károlyi Consuelo grófnő tartózkodott. Mikor a fiatal Horthy felébredt, kinyitotta szemét, felesége feléje hajolt, megkérdezte:

— Megismer?

— Igen... — hangzott halkán.

— Hogy érzi magát?

— Fáj... de nincs semmi baj.

Ezután ismét lecsukódtak a beteg szemét, folytatódott az egészséges mély álom.

A kormányzó és felesége féltikör tért vissza a Várból ifjabb Horthy Miklós betegágyához. Bár a jelentések kedvezőek voltak. Horthy kormányzó ezt az éjszakát is fia betegágya mellett alarta tölteni és ott is töltötte.

Pénteken reggel hét óra tájban az orvosok örömmel jelentették a szomszéd szobában várakozó kormányzónak, hogy fia felébredt és érthető hangon kávéért kért.

Természetesen azonnal hozták a kávékat. Két csészével fogyasztott el a beteg, ezután ismét visszaesett mély álomba.

Horthy Miklós kormányzó és felesége reggel nyolc órákor távoztak a szanatóriumból. Az orvosok a reggeli vizsgálat alapján kiadták pénteki első hivatalos jelentésüket, mely csak egy pontban, — a pulzusnál, — számol be kedvezőtlenebb helyzetéről, — mint a tegnapi esti jelentés.

A beteg az éjszakát elég nyugodtan töltötte, — jelentik az orvosok. — Reggel enni kért és két kis csésze tejeskávét saját maga fogyasztott el. — Hőmérséklet 36,9, pulzus 44, a légzés pedig 16.

Fél tízenegy órákor, — ekkor érkezett vissza a kormányzóné a Várból — a beteg ismét kinyitotta a szemét, felébredt. Rámosolygott anyjára, majd kislányának képét is megismerte, amit a kormányzóné retiküljében vett ki és a nagybeteg elé helyezett.

Tizenegy óra felé ismét kávéért hozták, most sem volt szükség a mesterséges beavatkozásra ahhoz, hogy ifjabb Horthy Miklós táplálékot vegyen magához.

Az orvosok az ezután tartott vizsgálatnál örömmel állapították meg, hogy a beteg pulzusa 44-ről 52-ig emelkedett.

Ifj. Horthy Miklós egyik kezelőorvosa a következő információt adta délután a nagybeteg állapotáról:

— A mai napon ismét öröndetes javulásról kell beszámolni, mert a beteg állapota a tegnapihoz képest lé-

nyegesen javult. Most mély álomba merült. Ez az álom még mindig igen közel van az eszméletlenséghez. Elcsúszhat vonni a kettő között nem lehet. Az eddigi teljes eszméletlenségénél annyival kedvezőbb a helyzet, hogy a beteg erősebb érintésre most már felriad.

Megkérdeztük az orvost, hogy túl van-e már a beteg az életveszélyen. Erre vonatkozólag az orvosnak feltétlenül tartózkodóan kell megítélni a

helyzetet és csak azt lehet állítani, — hogy a beteg az életveszélyen még nincs túl. Néhány napnak kell eltelnie, amíg nyilatkozni lehet arról, hogy az életveszedelem elmúlt-e.

Délután fél négy órákor a kezelőorvosok újabb hivatalos jelentést adtak ki. A jelentés a következő:

„A beteg alszik, állapota változatlan. Hőmérséklet 36,9, pulzus 48, légzés 16.”

Budapest, október 25. A Fásor szanatórium délután hét órákor a következő jelentést adta ki, ifj. Horthy Miklós állapotáról:

„A beteg a délutánt nyugodtan alvással töltötte, említésre méltó változás nincsen. Hőmérséklet 37,2, érverés 56, légzés 16.”

Matteottit éltette az olasz trónörökös merénylője

Előre térképre rajzolta a trónörökös utját.

Brüsszel, október 25. Újabb kihallgatás során Di Rosa megerősítette, hogy senkivel sem tárgyalt előzetesen és tervét teljesen titokban tartotta. Az ünnepélyek programjának tanulmányozása alapján jött arra a gondolatra, hogy a merényletet akkor kövesse el, amikor a herceg koszorút tesz le az Ismeretlen Katona síremlékére. — Ugy gondolta ugyanis, hogy a herceg ez alkalommal teljesen magában fog állni és ha rá, golyói nem tesznek kárt senkiben. Amikor a herceg kiszállt automobiljából és a síremlékhez lépett, Di Rosa hirtelen félrelökte az előtte állókat és előre ugrott, hogy jobban célozhasson. A revolver elsütése pillanatában ezt kiáltotta:

— Éljen Matteotti!

Ami ezután történt, arra nem emlékszik.

— Valószínű, hogy elájultam, — mondotta. — Nem gondoltam arra, hogy a merénylet után elmeneküljek. Kész voltam életemet feláldozni. Azt hittem, hogy ott nyomban végeznek velem.

Di Rosa utitáskájában megtalálták Brüsszel város térképét, melybe a merénylő gondosan berajzolta a királyi herceg automobiljának utvonálát. A kandallóban egy el-

égett levél hamvát találták. Erről a levélről nem akar semmiféle felvilágosítást adni.

Az elszakított magyar területekre népszavazást követel a népszövetség felügyelete alatt egy angol lap

Azt írja a lap levelezője, hogy ha az elszakított 3 millió 300 ezer magyarság fele visszakerülne, és a többiek kisebbségi jogokat kapnának, ezzel a mérsékelt magyar közvélemény megelégedne.

London, október 25. A „Spectator” kiküldött levelezője magyarországi benyomásairól írt cikke során a magyar problémával foglalkozik. A levelező szerint a területi revízióknak legalább a kétes területeken okvetlenül népszavazás alapján kell végre menni a népszövetség felügyelete alatt.

„Nehéz megállapítani, hogy a magyarok mennyivel elégednének meg, de ha a jelenleg idegen uralom alatt levő három millió háromszázezer magyar fele visszatér az anyaországhoz és a többieknek kisebbségi jogot biztosítanak, akkor ezzel a mérsékelt magyar közvélemény megelégedne.”

Amikor megkérdezték, miért akarta a királyi herceget megölni, elmondotta, hogy Milánóban annak idején a rendőrségen bántalmazták, mert egy fasiszta-felvonulás alkalmával a szabadságot éltette.

Személyazonosági adatainak kiegészítésénél elmondotta még, hogy talált gyermek és szüleit sohasem ismerte. Egész kihallgatása során a legnagyobb nyugalmat tanúsította; udvariasan, de határozottan válaszolt a hozzá intézett kérdésekre.

A rendőrség egy másik olaszt is letartóztatott, akinek neve Pascali. Az egyik szemtanú állítása szerint közvetlenül a merénylet előtt Di Rosa és Pascali jeleket váltott egymással.

Brüsszel, okt. 25. Pascalit szabadlábra helyezték, mert az az asszony, aki a rendőrségen feljelentette nem ismerte meg benne azt az egyént, aki közvetlenül a merénylet előtt jelt adott Di Rossának.

Milánó, okt. 25. A rendőrségi nyomozás megtalálta a milánói anyakönyvben Di Rossára vonatkozó adatokat.

Galléria mindig olyan lesz, mint az új, ha Simonffy-u. 7. sz. alatt tisztítatja

Arany Bika gőz- és kádfürdő

jegyárait állandóan leszállította.

Kádfürdő I. o. 1.- P. Gőzfürdő 80 fill.

Kádfürdő II. o. 80 fill. Gyermekekjegy 40 „

Kedvezményes bérlet- és fizetjegyek.

GÁZMERGEZÉS ALDOZATA LETT CSEPAY BUDAPESTI EGYETEMI TANÁR FELESÉGE.

Budapest, október 25. Halálos szerencsétlenség érte Csépay Károly dr. orvos egyetemi tanár feleségét, Hindy Szabó Katalint, Csépay dr. pénteken délután öt órákor tért haza és a konyhában megdöbbenve látta, hogy felesége a földön fekszik. Mire kihozta a levegőre a 38 éves asszony már halott volt. A jelek szerint Csépayné a konyhában vasalt és a gázrezsóban levő gummicső lecsúszott és a kítuduló gáz megölte.

ERDŐHEGYI LESZ A SZABOLCSI FŐISPÁN.

Változások a főispáni karban. Beavatott forrásból arról értesülünk, hogy a belügyminiszter Erdőhegyi Lajos országgyűlési képviselőt kinevezte Szabolcs vármegye főispánjává.

Mikszáth Kálmán, Miskolc város főispánja, valószínűleg a legkövetkező időn belül megváltik állásától és egy időközi választáson lép fel.

Hogy informálta Hegymegi Kiss Pál a választópolgárokat a jelölésekről

Egyszerűen elsúlyesztette a szociáldemokratákat

A Hegymegi-féle választási kampány kulisszái mögül

Dr Hegymegi Kiss Pál megszokott vakmerő zsonglőrsködéssel kikéket jelentetett meg a sajtóban, olyan adatokkal tüzdelve tele, amelyek alkalmasok volnának egyes emberek megfélemlítésére, ha azokat valóságának fogadnák el. Így többek között Hegymegi azzal vélekedik, hogy a városatyja jelöltek névsorát azért nem hozta nyilvánosságra, mert röpcédulák alakjában közölte a neveket választóival. Azt mondja, hogy tizenöt ezer röpcédulát bocsátott ki dr Vásáry István engedélyével.

Hát ez igaz. Röpcédulákat tényleg bocsátottak ki és azon neveket is közölte. Csak hogy ez a közlés nagyon ravaszul úgy volt megíve, hogy Ignáth Márton és a többi gazdák meg ne tudhassák, hogy a neveik mellett sorakozó mintegy 32 név elhű szociáldemokratákat rejteget. — Azt írta Hegymegi lapjában, hogy nem igaz a „Debreczennek” az állítása, hogy 6 nem közölte a jelöltek neveit a választókkal. És hivatkozott a röpcédulákra.

Had hivatkozzunk mi is ugyanazokra a röpcédulákra, amelyeket Hegymegi tanúságtételre meglobogtat.

A VI. kerületben az említett röpcédulán az új egyesült Hegymegi pártot a következő szavak képviselik: „dr Lencz Géza és társai.”

Ime tehát dr Lencz Géza tiszteletreméltó nevét használták fel arra, hogy a VI. kerületben fellépett pár szociáldemokratát a választók bizalmába becsempésszék.

Semmi kétségünk nincs aziránt, hogy dr Lencz Gézának nem okozott volna örömet, ha megtudja, hogy szociáldemokratákkal együtt kell harcolnia Hegymegiért.

A X-ik kerületben a „céget” így jelentette be: „Hegymegi Kiss Pál és társai.” Itt tehát ismét 5 másik jelöltet hallgatott el.

A VII. kerületben a röpcédulán 5d. Pásztor Gyula gazdálkodó neve nincs rajta, Ciffer Nándor nevét viszont rányomatták, ezt azonban kihagyták az ajánlási ívről. Kovács Lajos szociáldemokratát szintén valószínűleg „véletlenül” kihagyták a röpcéduláról, helyette Hatvani János nevét tették, kit ismét az ajánlási ívről felejtettek ki.

A VIII. kerületben a röpcédulán szerepel Szabó István és Kozák János neve. Az ajánlási ívről ez már kimaradt. Az ajánlási íven nem szerepel Törő Mihály neve, de az ajánlási ívre már ezt is rátették.

A IX. kerületben a röpcédulán rajta van Kovács Lajos neve, az ajánlási íven már hiányzik. Gönczy József szociáldemokrata nevét „kifelejtették” a röpcéduláról, valószínűleg attól féltették a gazdákat, hogy elrontják gyomrukát, ha sok szociáldemokratát adnak be nekik. Az ajánlási ívre már felvették Gönczy szociáldemokrata nevét.

A XI. kerületben a röpcédulán a következőket közölték jelölteként: Aczél Géza, Czeising Lajos, Deák György, Pányoki Lajos, II. Papp

János, Nagy Sándor és társai.

Ugy látszik, itt is úgy okoskodtak Hegymegiék, hogy untilig elég Pányokit és Papp Jánost a polgároknak bemutatni, mert a „társai” szó mögött még a következők vannak, akiket jónak látták elhallgatni a röpcéduláról: Kovács János asztalossegéd szociáldemokrata, Lévai József szociáldemokrata, B. Szabó Ferenc napszámos szociáldemokrata. Tehát mindössze csekély három szociáldemokratát súlyesztettek el.

A XIII. kerületben 3 jelöltjük van. Mégis a röpcédulára csak 2 ellenzéki nevet mertek kiírni: Kertész Jánosét és dr Fényes Jenő ügyvédét. Ide még azt sem merték felírni, hogy „és társa”. Lehet, hogy Kertész János földbirtokos nem állja a szociáldemokratákat. Ugyanis erről a röpcéduláról kihagyták Ujlaki Sándor szociáldemokrata nevét.

A XVII. kerületben a cég így hangzik: Jeszenszky Béla, Vági István és társa. Ugy látszik itt is úgy okoskodott Hegymegi, hogy Vági István és Hatvani János ácssegéd szociáldemokrata nevét jó lesz „társá” megjegyezéssel helyettesíteni. Egyébként ha vesszük, aránylag nem rossz trio: Jeszenszky a volt virilis jelölt, Vági és Hatvani a szociálisák.

A XVIII. kerületben a röpcédulán megint csak annyit nyomtatnak: dr Hegymegi Kiss Pál és társai.

Az ajánlási íven csekély 9 név van, tehát „alaposan” közölték a választókkal a teljes névsort, melyből ime még 8 név hiányzik. Persze akad ezek között is szociálista.

Azt hisszük, éppen elég ennyi példa arra, hogy a napnál világosabban mindenki előtt tisztán álljon, hogy csak azért sikkasztották el a neveket a röpcédulákról, hogy a kényesebb kerületekben ne kelljen bevallani a szociálisták nagyszámú jelöltetését. — Hegymegiék szégyellik a szociálistákat, semmi esetre nem dicsekszenek velük, de céljaiknak felhasználni őket, az más lapra tartozik.

Érdekes még azt is megjegyezniök a választóknak, hogy a szociálisták vasárnapi gyűlésére kiküldött szónok polgári részről Jánosy Zoltán lesz.

Mi történik tehát itt?

Ugyanaz történik, ami 1918-ban történt. Akkor is Jánosy Zoltán volt az összekötő kapocs a polgári társadalom és a szociálisták közt. Akkor is ő szónokolt előttük épp úgy, mint ma. Abban az időben Jánosynak meg volt az a jogcíme, hogy választópolgára volt Debrecennek és így szónokolhatott, ahol jól esett, ma már azonban nem választópolgár és nem is választható, mert hat éve nem lakik itt. Tudvalevő, hogy ő Fehérgyarmaton pap, tehát az egyházi törvények szerint elvileg sem lakhatik Debrecenben, mert az egyházi törvények szerint a lelkész köteles az ekleziája területén lakni.

Mégis miért jelölik tehát Jánosy a XX. kerületben? Nyilvánvalóan csak azért, mert arra utaznak, hogy Jánosy Zoltán nevével a régi híveket valamiképpen összedjék ebben a kerületben, a választás után aztán Jánosy úgy is lemond és helyét minden valószínűség szerint átadja valamelyik szociáldemokratának.

A jelölésének tehát nincs létjogosultsága.

Most vasárnap két gyűlést tartanak Hegymegiék és a szociálisták. Hegymegi Kiss Pál nemrégiben már jó előre beharangozta, hogy az ő támogatására Debrecenbe jönnek Rassay, Sándor Pál és más ellenzékhez tartozó, de polgári érzelmi vezérférfiak.

Rassay azonban Sándor Pállal együtt nem hajlandó lejönni. A mostani gyűlés bejelentéséből megállapítható, hogy sem Rassay, sem Sándor Pál nem hajlandók nevéket ebbe a kétkézi játékba beledobni, mert egyáltalán nem osztják semmiképpen Hegymegi álláspontját a szociálistákkal való összefogás tekintetében és Rassayék úgy gondolkoznak, hogy a polgári gondolat elárulása az, amit Hegymegi cselekedett.

A Független Ujságban azt is hirtetik Hegymegiék, hogy szépitésük a maguk eljárását, hogy az egységspárt „előszobázott” a szociálistáknál és több mandátumot ajánlott fel, mint ők. Ez merő valótlanság, ebből egy árva szó sem igaz.

Érdekes az a tünet is, amely a szociálistákkal füzerezett névsor nyilvánosságra hozatala folytán észlelhető. Régi függetlenségi érzelmi emberek, akik természetesen polgári alapon állnak, egymásután jelentik be Hegymegi Kiss Pálnak a pártból való kilépésüket. Fel van a háborodva Hegymegi eljárása miatt, amelyet a függetlenségi emberek legnagyobb részének megkérdése nélkül elkövetett a szociálisták ilyen nagy számban való alkalmazásával. Természetesen az ilyen leveleket Hegymegi Kiss Pál nem hozza nyilvánosságra.

Nagy mértékben számít Hegymegi arra is, hogy a zsidók követni fogják ezen az uton. Ennek semmi valószínűsége nincs. Hogy a zsidók mennyire nem állanak Hegymegi mellett a szociálistákkal való szövetség miatt, sőt a legnagyobb megdöbbenéssel fogadják ezt, annak élénk bizonyossága az, hogy már is több olyan zsidó választópolgár fordult az egységspárt vezetőségéhez, amely előtt kijelentették, hogy a november 3-iki választás alkalmával tehetségükhöz képest mindent elkövetnek, hogy Hegymegi Kiss Pál machinációja a polgári gondolatnak ilyen félretételével megfelelő fogadtatásban részesülhessen.

Azt is írják Hegymegiék, hogy az országos politikai kérdések ki-

kapcsolásával egyesült a várospolitikai kérdésekben való együttműködésre a polgári és szociálista ellenzék. Ez már igazán blöff, hogy ők az országos politikát kikapcsolják és egyesültek a városi kérdésekben való együttműködésre, mert hiszen köztudomású, hogy micsoda lehetetlen szélsőséges felfogást képviselnek a községi üzemek dolgában Hegymegiék és mennyire elmentéses velük a szociáldemokrata párt álláspontja. Hogyan magyarázza meg hát Hegymegi a városi ügyekben való együttműködést, amikor csak ennél az egy kérdésnél ily ellentét áll fenn? Ez is mutatja, hogy ez az egész egyesülési manőver csak pakli és machináció. Hegymegi nem elvi alapon áll, hanem személyi célok szolgálatára igyekezett volna megnyerni magának a szociálista munkásságot.

Teljesen megértjük, hogy miért nem tartja szükségesnek az érdemben való válaszadást Hegymegi, mert például éppen az előbbi példát is nagyon nehéz volna érdemben megmagyarázni és egyenesbe hozni.

Mindenesetre kíváncsiak vagyunk, hogy ha olyan nagy a lelki egység az egyesült városi ellenzékben tömörültek között, mikor fog Hegymegi Kiss Pál és Györki Imre népgyűlésen együtt szónokolni. Miért nem szerepel a két országgyűlési képviselő, akik „állítólag” most közös platformon állanak egy és ugyanazon népgyűlésen?

Vagy talán nem egészen kölcsönös a szerelem Györki és Hegymegi között? Talán a vezérek a közös harctéren sem állanak közös alapon? Vajjon nem reménytelen-e az a szerelem Hegymegi részéről Györki iránt és ki tudja, mennyire fáj, hogy az a szerelem viszonzatlanul marad.

NYILATKOZAT.

A debreceni Független Polgári Pártból és a szociáldemokratákból összetett és Hegymegi Kiss Pál vezérsege alatt álló választási koalíció listáján a VI. kerület jelöltjei között a Tokaji István név is szerepel. Kijelentem, hogy a listán szereplő Tokaji Istvánnal nem vagyok azonos, — de ha az ellenzéki választási koalíció mégis engem jelölt volna, — tudtom és beleegyezésem nélkül történt és így ez egyetlen Hegymegi Kiss Pál ur ismeretes választási manővereinek.

Tokaji István

szabómester

Szent Anna uccai városi bérház.

Sok pénzt

takarít meg, ha minden cipő-szükséglet

Klein Zoltán

cipőüzemében szerzi be
DEBRECEN, CSAPÓ U. 28—30.
Bent az udvarban.

Magyarország egyik legelőkelőbb csokoládé, kakaó és cukorgyára Debrecen székhellyel bizományi lerakatot óhajt létesíteni, melynek vezetésére

szervezőképes urat keres.

Csakis oly urak ajánlatát kérjük, akik készpénz óvadékkal rendelkeznek. — Ajánlatokat „Szép megélhetés” jellegűvel Rudolf Mosse hirdetőiroda Budapest, IV. Váci utca 18. továbbít.

Melegen ünnepelte a debreceni rendőrkapitányság tisztikara Sági Lajos főtanácsost és Porubszky Gyula tanácsost

Megírta tegnap a „Debreczen”, hogy a Kormányzó Ghyezy Tihamér kerületi főkapitányt a magyar érdemkereszt II. osztályával, míg Sági Lajos rendőrfőtanácsost, a debreceni rendőrkapitányság vezetőjét a III. oszt. magyar érdemkeresztrel tüntette ki. Porubszky Gyula rendőrtanácsost pedig a legfelsőbb elismerésben részesítette.

A kitüntetéseket tegnapelőtt Budapestén Scitovszky Béla belügyminiszter adta át a kitüntetett rendőrfőtisztviselőknek és a kitüntetéséről szóló leirat, amelyet gróf Bethlen István miniszterelnök írt, a következő:

A Kormányzó Ur Ó Főméltósága f. évi október hó 22. napján kelt magas elhatározásával előterjesztésemre Méltóságodnak a magyar állami rendőrség 10 éves fennállása alkalmából az intézmény megszervezése, továbbá kiépítése körül kifejtett, illetve a közbiztonsági szolgálat ellátása terén kiváló buzgalommal és odaadással teljesített értékes szolgálatát elismerésül a 2. illetőleg a 3. osztályu magyar érdemkeresztet méltóztatott adományozni. Erről Nagyságodat örvendets tudomásul ezennel értesitem.

Budapest, 1929 okt. 24-én
Bethlen.

A magas kitüntetés alkalmából a rendőrkapitányság tisztikara melegen ünnepelésben részesítette pénteken délelőtt Sági Lajos rendőrfőtanácsost. A kapitányság tisztikara, a felügyelői kar, a kezelőszemélyzet és a detektívtestület megjelent Sági Lajos rendőrfőtanácsos szobájában és Porubszky Gyula rendőrtanácsos a következő meleg szavakat intézte Sági főtanácsoshoz:

— Mélyen tisztelt főtanácsos ur! A szeretet és ragaszkodás hozott ide bennünket, hogy amidőn a Kormányzó ur főméltósága a legszébb magyar kitüntetéssel tüntette ki főtanácsos urat, mi munkatársai szívből gratuláljunk és legjobb kívánságunkat fejezzük ki. Fogadja főtanácsos ur ebből az alkalomból is törhetetlen szeretetünk és ragaszkodásunk megnyilvánulását.

A meleg üdvözlésre Sági Lajos rendőrfőtanácsos a következő szavakkal válaszolt:

— Kedves barátaim! Rendkívül jól esik, hogy kitüntetésem alkalmából felkerestek, hogy engem meggratuláljanak. Megragadom az alkalmat, hogy átadjam a belügyminiszter ur üzenetét, amely szerint a kitüntetés önöknek is szól és ez a kitüntetés az önök kiváló munkáját is honorálja. — Én magamban csak egy vagyok és az én munkám az önök támogatása nélkül mit sem érne. Így tehát az én kitüntetésem az önök kitüntetése is. Köszönöm a támogató munkájukat és midőn köszönöm megemlékezésüket, még egyszer kérem, hogy miként a múltban, a jövőben is támogassanak értékes munkájukkal.

A megleghangulatu ünnepelés után Sági főtanácsos elbeszélgetett a tisztikar tagjaival és kijelentette, hogy az államot 10 éves évfordulója alkalmából ugyan csak kitüntetésben fognak részesülni Porubszky Gyula tanácsoson kívül Zsákay József és vitéz dr. Tóth Gyula rendőrkapitányok, dr. Répássy István rendőr a-fogalma-

zó, továbbá a felügyelői karból vitéz Boskó Mihály rendőrfelügyelő, Bársony György rendőr s-felügyelő.

Ugyancsak többen kaptak kitüntetést az őrszemélyzet tagjai közül is. Dudás István rendőrfelügyelőhelyettes a magyar érdemkereszt V. osztályát kapta, András felügyelőhelyettes az ezüst érdeméremmel, Szabó IV. Sándor főtörzsőrmestert és Siposs Gyula főtörzsőrmestert a bronz érdeméremmel tüntette ki a Kormányzó.

Ezeket a kitüntetéseket kívül azonban ugy a tisztikar, mint az őrszemélyzet tagjai közül többen még más jutalomban fognak részesülni.

A rendőrkapitányság tisztikara ezután Porubszky Gyula rendőrtanácsost kereste fel, akit a tisztikar és a kapitányság nevében Zsákay József rendőrkapitány üdvözölt meleg szavakkal.

A kormányzó Dudás István debreceni rendőrfelügyelőhelyettesnek az V. osztályu Magyar Érdemkeresztet, Jakab András rendőrfelügyelő helyettesnek az Ezüst Érdeméremet, Sipos Gyula debreceni rendőrfőtörzsőrmesternek a Bronz Érdeméremet adományozta az államrendőrség tíz éves fennállása alkalmából példás kötelességtudással és hűséggel teljesített odaadó és eredményes szolgálatuk elismerésül.

Sági Lajos, rendőrfőtanácsos, ki kormányzói kitüntetésben részesült.

Ghyezy Tihamér, kerületi rendőrfőkapitány, ki kormányzói kitüntetésben részesült.

Sürgősen megkezdtek a négy ucca burkolását

Ha a jó idő megmarad, hamar befejezik a munkát.

Dr. Vásáry István polgármester minden eszközzel azon van, hogy a közeledő télre a munkásaladokat amennyire csak a lehetőségek engedik, megóvja a szűkölködéstől és nyomortól. Mivel pedig ezt a célt legjobban a munka biztosításával lehet elérni, nem pedig csekélyösszegű segélyekkel, ezért dr. Vásáry István polgármester minden irányban kiadta az utasítást, hogy amennyi közmunkát csak lehet, végeztesse el.

Epen ezért Borsos József műszaki tanácsos módját ejtette, hogy a közgyűlés által elhatározott utburkolásokat a legsürgősebben megkezdjék és gyors tempóban

folytassák.

Ma már a Csemete- és Dózsa-utcán nemcsak a földmunkákat végezték el az utburkolat lefektetéséhez, hanem a betonlajzat is készen van és a jövő héten megkezdik az aszfaltozást.

A Nyíl-utcában már csinálják a földmunkát. Amint itt felszabadulnak a munkások, azonnal a Baross-utca vonulnak földmunkára, a Nyíl-utcán pedig hozzáfognak a bitumac aszfalt burkolat készítéséhez.

Ha az idő ilyen kedvező marad, akkor minden valószínűség szerint rövid időn belül ezek az utcák is elkészülnek.

A postapalota építkezési munkáinak 84 százalékát Vásáry polgármester közbenjárására debreceni iparosok kapják

Az építkezési munkát Tóth Lajos és Fiai cég végzi.

Az utóbbi időben egyre több szó esik a kisemberek, iparosok, kereskedők, vállalkozók védelméről. Sok beszéd, amelyben kevés a lényeg, sok ígérlet, melyből igen kevés megy teljesedésbe. Mindegyik alkalmas arra, hogy port hártsen a kisemberek szemébe, akiket politikai célokra szívesen használnak ki. Ezzel az irányzattal szemben áll

egy másik irányzat, amelynek dr. Hadházy Zsigmond főispán és dr. Vásáry István polgármester állnak az élén. Igaz, hogy ők keveset beszélnek magukról, hogy így meg úgy védik a kisembereket, munkásokat, hanem minden szónál ékeesebben beszél a tett, eszeleksenek. Aki objektíven figyeli az eseményeket és nem tesz fel politikai szemüveget, világosan láthatja, hogy ez az igazi becsületes és szociális munka.

Hogy ez, amit itt írunk, nemcsak frázis, hanem valóság is, annak élénk tanubizonysága ismét a postapalota munkáinak odaiteljesi ügye.

Ismeretes, hogy a közgyűlés annak idején feliratot intézett a kereskedelmi miniszterhez, hogy a debreceni postapalota építését debreceni iparosoknak adják vállalatba.

Dr. Vásáry István polgármester ezenkívül még anélkül, hogy a levelet meglobogtatta és az újságokban közzétette volna, személyesen írott levélben kérte báró Szalay Gábor posta vezérigazgatót, hogy a postapalota építésénél a munkák legnagyobb részét debreceni vállalkozóknak adják.

Dr. Vásáry István polgármester személyes közbenjárásának meg is van a kívánt eredménye. Báró Szalay Gábor posta vezérigazgató most válaszolt Vásáry István polgármester hozzáintézett levelére és ebben közli, hogy készséggel eleget tesz kívánságának, a debreceni iparosok és munkások érdekében latba vetette minden tekintélyt és az eredmény nem is maradt el. A postapalota építési munkáinak 84 százalékát az építési bizottság debreceni vállalkozóknak ítélte oda.

E hirt annál nagyobb örömmel közöljük, mert hiszen mindenki attól tartott, hogy a pesti vállalkozók tulnyomórészen pesti munkásokkal végeztetik el a posta felépítését.

Az építést mint értesülünk a Tóth Lajos és Fiai cég végzi, amely a Dóczi intézetet is felépítette.

Szökik az asszony

ha **DALLMAN**

rádó szaküzletéből

Piac ucca 72 sz.

RADIOT

nem vásárol!

Takarékossági ●
könyvecskére készpénz árban. ●

Mindennemű villamossági cikkek

Akkumulátor töltés.

Legmodernebb készülékek.

Vasárnap adják ki a választóknak a szavazólapot

H I R D E T M É N Y.

A 36444—1929. B. M. eln. számú kőrendelet 14. pontja alapján közhírré teszem, hogy az összes törvényhatósági választók közül történi és a f. év november hó 3-án megtartandó bizottsági tagválasztáshoz alakított szavazatszedő küldöttségek elnökei vagy helyettes elnökei a f. évi október hó 27-én, vasárnap délelőtt 9 óra és délután 6 óra között az előttük személyesen megjelenő és magukat igazoló választók mindenikének egy-egy szavazólapot fognak kiadni.

Az egyes szavazatszedő küldöttségi elnökök a fenti időpontban a következő helyeken találhatók meg:

Az 1. számú szavazatszedő küldöttség elnöke Városi Zenede (Vár u. 2.)

A 2. számú szavazatszedő küldöttség elnöke Leány u. és Rákóczi u. sarok iskola.

A 3. számú szavazatszedő küldöttség elnöke Kut u. (fiúiskola, Kut u. 19. szám.)

A 4. sz. szavazatszedő küldöttség elnöke csapókerli iskola A-tól K-ig Kisfaludy u. 41. Leányisk. tanterme, L-től Z-ig, Kisfaludy u. 43. (fiúisk.).

Az 5. sz. szavazatszedő küldöttség elnökei: Csapókerli Olvasókör.

A 6. sz. szavazatszedő küldöttség elnöke Egyháztéri leányisk. (Egyháztér 7.).

A 7. sz. szavazatszedő küldöttség elnöke Ref. Egyház tanásterme.

A 8. sz. szavazatszedő küldöttség elnöke Keresk. Akadémia.

A 9. sz. szavazatszedő küldöttség elnöke Eötvös u. isk., Eötvös u. 50. tanácsarnok.

A 10. sz. szavazatszedő küldöttség elnökei: A-tól K-ig (nagyterem, Péterfia u. 76. sz.), L-től Z-ig (Kisterem, Péterfia u. 76.).

A 11. sz. szavazatszedő küldöttség elnökei: Fűvészkert u., központi fiúiskola.

A 12. sz. szavazatszedő küldöttség elnöke Eötvös u. ovoda, Eötvös u. 48. szám.

A 13. sz. szavazatszedő küldöttség elnöke Kádárdülői iskola.

A 14. sz. szavazatszedő küldöttség elnöke Kadarecs kocsmá.

A 15. sz. szavazatszedő küldöttség elnöke Belsőohati iskola.

A 16. sz. szavazatszedő küldöttség elnöke Nagycseréi iskola.

A 17. sz. szavazatszedő küldöttség elnöke Halápesárda.

A 18. sz. szavazatszedő küldöttség elnöke Főreáliskola.

A 19. sz. szavazatszedő küldöttség elnökei: Mester uccai iskola.

A 20. sz. szavazatszedő küldöttség elnökei: Jókai uccai elemi iskola.

A 21. sz. szavazatszedő küldöttség elnöke Állami gyermekmenhely, 2. terem. A-tól K-ig és L-től Z-ig.

A 22. sz. szavazatszedő küldöttség elnöke városi szegényház, Kishegyesi-ut.

A 23. sz. szavazatszedő küldöttség elnöke Miklós u. leányiskola.

A 24. sz. szavazatszedő küldöttség elnöke: Miklósi uccai kiegészítő iskola, Miklós ucca 23. szám.

A 25. sz. szavazatszedő küldöttség elnöke Szív u. ovoda.

A 26. sz. szavazatszedő küldöttség elnökei Fémipari szakiskola 2 terem.

A-tól K-ig, L-től Z-ig.

A 27. sz. szavazatszedő küldöttség A Csónakázótó mellett levő csónakház 2 terme A-tól K-ig és L-től Z-ig.

A 28. sz. szavazatszedő küldöttség elnöke: Róm. kat. reálgimnázium.

A 29. sz. szavazatszedő küldöttség elnöke Vigkedvő Mihály u. iskola.

A 30. sz. szavazatszedő küldöttség elnökei Iparostanonciskola 2 terem (Burgondia u.) A-tól, K-ig és L-től Z-ig.

A 31. sz. szavazatszedő küldöttség elnöke Homokkerli Olvasókör.

A 32. sz. szavazatszedő küldöttség elnöke Homokkerli ovoda.

A 33. sz. szavazatszedő küldöttség

elnöke: Volt Ghillányi laktanyában levő iskola.

A 34. sz. szavazatszedő küldöttség Dóczy intézet.

A 35. sz. szavazatszedő küldöttség elnöke Kossuth u. elemi iskola.

A 36. sz. szavazatszedő küldöttség elnöke Pacsirta u. fiúiskola (Pacsirta u. 51.).

A 37. sz. szavazatszedő küldöttség elnöke Rakovszky u. elemi iskola.

A 38. sz. szavazatszedő küldöttség elnöke Máv. Colónia iskola 2 terem A-tól K-ig és L-től Z-ig.

Debrecen, 1929. évi október hó 24.

Dr. Vásáry István sk. polgármester.

A város gondoskodik munkaalkalmak teremtéséről

Dr. Vásáry István polgármester felhívta, dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnokot, akinek ügyosztályához a munkaközvetítő hivatal is tartozik, hogy tekintettel a nagy munkanélküliségre, terjeszzen elő sürgős javaslatot arról, hogy milyen közmunkákat lehetne a munkanélküliekkel végeztetni. Felhívta, hogy folytasson sürgős tárgyalásokat elsősorban a népjóléti hivattal, műszaki ügyosztállyal, keressen érintkezést a népjóléti bizottsággal és a velük folytatott tárgyalások alapján készítse el javaslatát.

Dr. Vásáry István polgármester megjelölte, hogy elsősorban a kertési utak egyengetési munkáira gondol, továbbá ha az erdei fakitermelést házikelésbe veszik, akkor ott is debreceni munkásokat alkalmaznának.

Felhívta a polgármester Csűrös tanácsnok figyelmét arra is, hogy olyan munkákat, amelyek csak a jövő évben kerülnének kivételre, már most a tél folyamán ellehesen végeztetni, így például a városi alkalmazottak egyenruha szükségletét, melyre a jövő évben lesz szükség, már most megrendeltetni.

Egészen bizonyos, hogy az illetékesekkel folytatott tanácskozás után Csűrös tanácsnok megfelelő javaslatot tud készíteni és így egész sereg munkáson segít ismét a város.

Szombaton
hajnali 5 óráig
nyitva lesz az Arpádtéri Vigadó.

Köztudomásu,

hogy

jó minőségben,

olcsó szabott árban,

előzékeny kiszolgálásban

ÁLFÖLDI

RUHAKÖZPONT

Férfi- és fiuruha nagyáruház, Piac-u. 51. sz.
)====> (Főpostával szemben)

A tifuszi járvány terjedése miatt megnyitják a járványkórházat

Oktober hó folyamán Debreczenben sz. ázhét tifuszi megbetegedés történt. —

Hírt adtunk arról, hogy Debreczen városában az ősz folyamán ismét fellépett a tifuszi járvány. Dr. Láng Sándor tisztifőorvos, egészségügyi főtanácsos legutóbbi előterjesztést tett dr. Vásáry István polgármesternek, hogy a régi kórházban a járvány pavillont nyissák meg.

A főorvos előterjesztésével kapcsolatban dr. Vásáry István polgármester pénteken délelőtt

megtette a szükséges intézkedéseket a járványkórház ideiglenes megnyitására vonatkozólag. Miután a lakáson ápolott 89 beteg közül 60 beteg kórházi kezelésre szorult,

de ezeket a klinikán férőhely hiánya miatt nem helyezhetik el, a tisztifőorvos javaslatára a polgármester elrendelte, hogy a régi járványkórháznak a ragályos betegek befogadására szolgáló pavillonját járványkórház céljaira üzembe kel helyezni.

A polgármester határozatában felhívta dr. Láng Sándor főorvost, hogy a járványkórházat legkésőbb folyó évi október 28-án nyitassa meg.

A ragályos betegek befogadására szolgáló pavillonok jobb oldali részében egyelőre 15 nő és 15 férfibeteg részére állítanak fel ágyat.

Az ideiglenesen üzembe helyezett járványkórház a polgármester megbízásából dr. Korpássy László tb. városi tisztiorvos fogja vezetni, akit pár héttel ezelőtt nevezett ki dr. Hadházy Zsigmond főispán tiszteletbeli városi tisztiorvosnak. Dr. Korpássy László kitűnő belgyógyász és mint a tifuszbetegek speciális ismerője, a járványkórházat bizonyára legmegfelelőbbben fogja vezetni.

A járványkórház megnyitásával kapcsolatban pénteken munkatársunknak alkalma volt beszélgetést folytatni dr. Láng Sándor tisztifőorvossal.

A főorvos a következőkben nyilatkozott a debreczeni tifuszi járványról:

— Az elmúlt hetekben szokatlanul nagy számban fordultak elő Hajdu vármegyében tifuszi megbetegedések. Ezek annyira igénybe vették az egyetemi klinikát, hogy a debreczeni betegek elhelyezésére alig jutott hely. Másrészt viszont Debreczenben az idén jelentős mértékben emelkedett a tifuszesetek száma.

Igy például az októberi tifuszi megbetegedések negyvennyolccal haladtak meg a múlt évi számot és a kerületi orvosok nem tudják az ápolásra és okvetlen elküldetésre szoruló tifuszbetegeket elhelyezni.

— Ezért vált szükségessé, hogy a járványkórház felállítására előterjesztést tegyenek a polgármester urnak. Re-

mélem, hogy hétfőn már abban a helyzetben leszünk, hogy a régi kórházban megnyitandó járványkórházba fel tudjuk venni az ápolásra szoruló tifuszbetegeket.

— A polgármester ur egyébként előterjesztésem minden sorát elfogadta és megbízott a járványosztály megszervezésével. Egyben előterjesztésemre dr. Korpássy László tb. városi tisztiorvost jelölte ki, akit a járvány tartamára az ideiglenes üzembe helyezett járványkórház üzembehelyezésétől kezdődően kezelő orvosi minőségben alkalmazott.

— A járvány pavillonban egyelőre 30 ágy fog rendelkezésre állani, amely nyíben most még csak a pavillon felét, azaz két parcelláját nyitjuk meg.

A meglévő kórházi készletből könnyen felszerelhető a járványosztály.

A berendezési munkálatok Kiss Péter volt kórházi gondnok, városi számvéző bevonásával javában folynak s mint már említettem, a járványkórház megnyitására hétfőn feltétlenül sor kerül.

A külsőségeken, a kertsekben jelenleg 60 tifuszbeteg vár elhelyezésre.

Eppen ezért, ha ez multhatatlanul szükséges, 70-re emeljük a pavillonban a férőhelyek számát.

— Debreczenben a tifuszi járvány rendszerint akkor szűnik meg, amikor az elősídek, a legyek lehullottak. Ez azt mutatja, hogy

a járvány terjedése körül az elősídeknek igen nagy szerepe van.

Az idén ősszel, úgy látszik, ebben a tekintetben is rosszabb a helyzet. Október hónapban ugyanis a tavalyi 59 tifuszesettel szemben most 107 megbetegedés történt.

— A járvány kezdeténél igen sok volt a fiatalok között a tifuszeset, ezeknek a lefolyása azonban a legnagyobb részt jóindulatúnak mondható. Most, amikor a járvány ugyszólván a delélopontján van, szintén a fiatalok között támadja jobban s a multhavi 50 százalékos aránnyal szemben ebben a hónapban már 60 százalékra emelkedett a tifuszban megbetegedett gyermekek száma.

— Elszomorító jelenség, hogy ezuttal sok halálos áldozata is van a járványnak. Október hónapban a tifuszi megbetegedések 8.59 százalékban halálal végződtek. De én remélem, hogy a járványkórház megnyitásával egy részt a beteget rendes orvosi ápolásban részesíthetjük, másrészt a járvány továbbterjedését megakadályozhatjuk s így kivesszük a mérgefogat ennek a veszedelmes epidémiának.

A városok polgármesterei a miniszteriumokban

A közmunkák megindításáról folytak a tanácskozások.

A városok polgármestereiből álló küldöttség felkereste a népjóléti, pénzügyi és kereskedelmi minisztert s eljártak abban az ügyben, hogy a fennforgó nehéz gazdasági viszonyokra és munkahányra tekintettel a kormány sürgősen indítsa meg azokat a közmunkákat, amelyeket elhatároztak és amelyekre a fedezet rendelkezésre áll. Debreczenben a postapalota építkezésére, a tervezett utépítési program végrehajtására, — stb., más nagyobb terjedelmű közmunkára gondolnak.

Azt is kérték a polgármesterek, hogy segítsék elő a városokat a miniszterek abban, hogy maguk a városok is indíthassanak meg közmunkákat és erre a célra ha más fedezet a városoknak nem áll rendelkezésükre, esetleg az állami készletekből megfelelő összeget kölcsön kaphassanak. Ahol pedig különösebb mértékben szükség van a közmunkákra, a kormány tegye lehetővé, hogy úgynevezett inség-

munkák elrendelése és foganatosítása céljából a városok esetleg a pénzügyi központ útján megfelelő összegű, rövidlejáratú, méltányos kamatozású kölcsönt kapjanak, kifejezetten inségmunkák foganatosítása céljára.

Mind a három minisztert kifejezetten kérték arra, hogy az állam részére történő szállításoknál a vidéki városok iparát és kereskedelmét megfelelő arányban részesítsék a megbízások kiadása során.

A miniszterek a legnagyobb jóakarattal és jóindulattal fogadták a polgármesterek kérését s a legmesszebbmenő támogatásokat ígérték meg, a felvetett kérdéseket és problémákat azonnal tárgyalás alá veszik és valószínűleg az egyik legközelebbi minisztertanácson foglalkoznak is a polgármesterek kérésével. Ha az akció sikerül, melyre minden remény meg is van, — akkor a téli szükségletek ellátása legnagyobb részben biztosítva van.

Két ügynök három ezer romlott tojást vitt a piacra

A debreceni ítéletábla fejenként kéthavi fogházra ítélte el őket.

Még három évvel ezelőtt történt, hogy Klein Salamon és Guttman Ármín ügynökök a Tojáskereskedelmi Rt. alkalmazásában állottak, mint tojás bevásárlók. Egy alkalommal Klein Salamon a Tojáskereskedelmi Rt. részére nagy tétel tojást vett meg, darabként 1100 koronáért. A cég azonban sokalta ezt az árat s csak 900 koronájával vette át a tojásokat.

Ez az üzlet természetesen tetemes veszteséget jelentett Klein Salamonnak, aki most már azon gondolkodott, hogy miféle üzlettel kárpótolhatná magát. A jó tanácsot azután Guttman Ármín adta, akinek ötletére a cégtől pótmon pénzen összevásároltak 3200 darab romlott tojást, amivel a Tojáskereskedelmi már nem tudott mit kezdeni.

A nagy tétel tojást azután a két ügynök Kabára szállította és ott piacra vetette. A 3200 darab romlott tojás el is kelt, éppen konkurrens cégnek, a Waltner-féle tojásüzletnek az ügynökei vásárolták a tojásokat össze, persze semmit sem tudva azoknak romlott voltáról.

Annál nagyobb volt azután a megdöbbenésük, mikor rájöttek, hogy a tojások romlottak és

azonnal megtették a bűnvádi fel-

jelentést a két ügynök ellen.

A debreceni törvényszék már régebben tárgyalta ezt a bűnügyet és Klein Salamont és Guttman Ármint

15—15 napi fogházra ítélte,

csalásért. Tegnap került ez a bűnügy a debreceni ítéletábla elé, amely a két ügynök büntetését fejenként két-kéthónapi fogházra emelte fel. A vádlottak az ítéletet enyhítés végett megfellebbezték.

A TÖRVÉNYHATÓSÁG VIRILIS BIZOTTSÁGI TAGJAINAK TÁRSASVACSORÁJA.

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságának megválasztott virilis bizottsági tagjai október hó 26-án (szombaton) este 8 órakor dr. Hadházy Zsigmond főispán és dr. Vásáry István polgármester tiszteletére, és az ő részvételükkel is, barátságos társasvacsorára gyűlnek egybe az „Egységes Pártkör” (Ferenc József-ut 26., I. emelet) nagytermében.

Teríték ára 5 pengő. A vacsorajegyet a pártkör irodájában lehet szombaton délig megváltani.

Tej tiszorai a ref. főgimnáziumban.

Választási mozgalom a Hortobágyon. Az egységespárt hortobágyi körzetének egy csoportja.

Faipar rt. butorüzlete Király uccán bent 4 sz. alatt van

Alapítsuk meg az elhagyott fiatal leányok otthonát, mondotta Tóth Arpádné Dóczy intézeti tanárnő nagyszabású előadásában

Minden leány vegyen pártfogásába egy-egy elhagyott leányt. Ideiglenesen a Magoss György intézetben kérnek néhány szobát.

A szociális otthonra olyan szükség van, mint a falat kenyérre, — mondta Révész Imre lelkész.

A mai kor emberét egyre jobban érdeklik a szociális kérdések. Ugy látszik, napról-napra jobban terjed annak az igazságnak ereje, hogy a világot jobbra tenni csak szociális munkával lehet. Erre mutat az a körülmény, hogy néhány héttel ezelőtt nagy tömegek keresték fel a Kollégium disztermét, ahol dr. János Gyula egyetemi tanársegéd tartott nagyon értékes, szociális tartalmú előadást; tegnap este ismét óriási közönséget láttunk a Kollégiumban, dr. Tóth Arpádné, Dóczy intézeti tanárnő előadásán. Ez az előadás a második abban a sorozatban, melyet csupa ilyen szociális problémákról Popovits Gyuláné nagy agilitással szervezett meg. — Oszinte örömmel kell megállapítanunk, hogy ezek az előadások egymásután teljes sikert aratnak. — Szinte esodálatos, hogyan tudták eddig is nélkülözni az ilyen szellemű előadásokat.

Nagyon helyes volt, hogy tegnap este a Dóczy intézet felsőbb osztályos növendékei is megjelentek, — mert Tóth Arpádné kedves közvetlenséggel, szinte mesélő stílusban tartott beszéde éppen nekik, az ifjú leányoknak szólt. Ha az elhínt magok jó talajra találának, menynyi áldás fakadhatna onnan.

Az estélyt közénék és ima után Révész Imre dr. lelkész vezette be és szeretettel üdvözölte az illusztris előadót.

— A tanító munkásság, — mondotta többek között, — az igazi tanárnőnél

mindig nevelő munkásság is, mely sohasem korlátozódik a tanterem falai közé, ellenkezőleg, szétszűr azokon túl is.

Ezután dr. Tóth Arpádné kezdte meg nagy figyelemmel kísért beszédét.

— Az emberi élet és lélek legnemesebb hajlása, legszebb virágai közé tartozik az emberszeretet, melyet már a gyermekben életre kell kelteni és ébrentartani, az egész ifjuságán végig.

Nagyon fontosnak tartaná, ha a modern leánynevelésben nagy szerep jutna az emberszeretetre és a szociális kötelességek megismerésére szolgáló nevelésnek, sőt, ha ezeket a fiatal leányok megismernék, akkor gyakorolniuk is kellene azokat.

A boldog leányok, akiknek szüleik, szép, tiszta otthonuk és gondtalan életük van,

gondoljanak azokra az elhagyott leányokra, akiknek senkijük sincs. Ezekkel törődni kell.

Debrecenben kiváló vezetők mellett kezdtek meg a szociális munkát, mely egyre szélesebb mederben és mind nagyobb eredményekkel folyik. Ez a munka már is sok irányu, nagyon nemes feladatokat old meg. A dolgozni akaró fiatal leányok elő két célt tűz ki:

Az egyik az, hogy a jobb sorsban, jó körülmények között élő leányok vállalkoznak magukra egy-két elhagyott leánytársuk gondozását.

A másik cél az, hogy kitarító munkával alakítsák meg Debrecenben az elhagyott, serdülő korban levő leányok otthonát, mely folytatása lenne az árvaházaknak.

Felhozza az angol leányok példáját, akik már régen így cselekszenek és

mindegyiküknek van a gondozása alatt egy elhagyott leány. Tanítják őket és megosztják velük feleslegeiket.

De a franciáknál is hasonló a helyzet. Párisban szép, háromemeletes palotájuk van a leányoknak, hol többszáz leány talál otthont.

Sokan azt mondják, hogy nem érdemes ilyen téren dolgozni, mert nincs hála érte, nincs jutalom.

— Az életben, — mondta emelt hangon Tóth Arpádné, — a jószág

mindig megtalálja a maga jutalmát. Ne gondoljunk rá, ha hálátlanokat kapunk jószágunkért, tegyük helyébe a hála szót. Különböző halála is lehet az embereknek nevelni.

Cselekedeteinket, ha látják, gondozottaink lassanként követnek bennünket, kifejlődik bennük az Isten és a felebarátok iránti hála érzése. Nagyon fontos, hogy a jótékonyt ne góggal, szívtelenül, megalázó módon gyakoroljuk, hanem sok-sok szeretettel!

— Nemcsak ajándékkal kell ellátnunk embertársainkat, hanem

neveljük őket arra, hogy segítsenek magukon és az Isten is segíti őket. Biztassuk őket a kitarító munkára, céljaikért való küzdelemre.

— A vidámság, a szeretet, a becsületesség s vallásosság legyen alapja működésünknek.

— Tűzzék a debreceni leányok maguk elé célt, hogy a szülők, rokonok nélkül álló leányok számára otthont teremtenek.

— Itt van a Népház, mely dr. Magoss György, volt polgármesterünk nevét viseli, akinek Debrecen város olyan sokat köszönhet és akinek méltó utóda dr. Vásáry István polgármester. Nem hiszem, hogy ő elzárkózna kérésünk elől, hogy amíg nem tudunk jobbat adni, adjon néhány helyiséget ott és kezdjük meg az elhagyott, gyámolításra szoruló leányok otthonát. Akik az ifjusági munka iránt érdeklődnek, akik segíteni akarnak nekünk, jöjjenek mellénk. Egyelőre csak fillérek keltenek és csak a kezdethez kell pénz, később az intézmény önmagát fenntartaná.

— Nagyon örülnék, — fejezte be beszédét Tóth Arpádné, — ha az itt felvetett két eszme olyan nyomokat hagyana a fiatal leányok lelkében, hogy munkára serkentené őket.

A nagy tetszéssel fogadott, értékes

előadásért szép szavakkal dr. Révész Imre lelkész mondott köszönetet.

— A legméltóbb köszönet — úgy mond — az volna, ha minél több kivinnénk magunkkal az életbe Tóth Arpádné szavait.

Jó a felelősség érzetét már az ifjú korban megszokni és tudomásul venni azt, hogy az ember nemcsak a saját és hozzátartozói boldogságáért tartozik felelősséggel, hanem mindazokért is, akiken segíteni, akiket támogatni az élő Isten neki hatalmat adott.

— Ezt a felelősséget már az ifjú korban meg kell tanulni, mert később nem tudja megszokni. Vigyük szét tehát az eszmét s alapítsuk meg az elhagyott fiatal leányok otthonát. Bizonyos, hogy ma Debrecenben a legnagyobb lendülettel meginduló szociális munkának ilyen otthonok megalapítására kell törekedniük.

Ezek az otthonok úgy hiányoznak a mai társadalomból, mint a falat kenyér.

Az összejövetelt dr. Révész Imre magasan szárnyaló, szép imája után közénék fejezte be.

A newyorki tőzsdén tépett ruhájú ügynökök kiabáltak hiába vevő után

LEGUJABBAN ÉRKEZETT HIREK SZERINT A PANIK ALÁBBA HÁGYOTT — HARMON AMERIKAI TŐZSDET BEZÁRTAK.

London, október 25. A newyorki tőzsdéről ma a Reuter iroda szerint megnyugtató hírek érkeztek. Mindazonáltal a tőzsde környékén még mindig óriási izgalom uralkodik. A tömegek állandóan öngyilkossági kísérletről szóló híreket terjesztenek ismert tőzsdei vezetésekről.

A tőzsdén tépett ruhájú tőzsdeügynökök kiabálnak vevők után, akik nem akarnak jelentkezni.

A Reuter iroda jelentése szerint több mint 50 ezer ember tolongott a tőzsde épülete előtt.

London, október 25. A tegnapi newyorki tőzsdépanik elérte a történelmi nevezetességű 1907. évi katasztrófa méreteit. A lapok

az eladott darabok számát 13 millióra, sőt a Daily Mail 19.200.00-re becsüli.

Mint a Daily Telegraph jelenti, egész nap óriási tömegek tolongtak a tőzsde körül. Megerősített lovasrendőrcsapatok alig tudták a rendet fenntartani. Amidőn a pánik tetőpontjára hágott, Mitchell, a National City Bank elnöke, továbbá Morgan és más vezető bankárok tanácskozást tartottak. Lamont, a Morgan cég egyik főnöke nyilatkozatot adott ki, amelyben kijelentette, hogy a pánik inkább technikai jellegű és túlhaladta a mélypontot.

A nyilatkozat hatása alatt egyes értékek némileg szilárdultak, de a javulásnak szárnyát szegte az a hír, hogy a newyorki Federal Reserve Bank, a remélt kamatlábleszállítást nem teljesítette.

A pánik később áttért a chicagói, baltimorei és philadelphiai tőzsdékre is, amelyeket be kellett zárni.

A newyorki tőzsdére is hasonló intéz-

kedést terveznek.

A newyorki gyapottőzsde is ellanyhult s a lanyhulás magával ragadta a nagyobb kanadai tőzsdéket is. Különösen nagy pánik tört ki Montrealban, ahol nagy vagyonok usztak el pillanatok alatt. Halotthalvány üzletemberek és zokogó nők tolongtak a tőzsde bejárata körül.

Az események nem kimélték a kanadai gabonátőzsdét sem.

Winnipegben a buzaárak 6 centtel estek, az októberi buza 1 dollár 3 és fél centtel zárult. Sokmillió bushel gabonát dobtak piacra a newyorki tőzsdévesztésének fedezésére. A montreali gabonátőzsdén pánikszerű eladási hullám indult meg.

A londoni tőzsdére is áttért az izgalom

és az amerikai értékek nagyot estek, Newyork, október 25. A newyorki értéktőzsde példátlan forgalma olyan nagy tömeg kíváncsit vonzott a tőzsdére, hogy külön rendőri osztogat kellett kirendelni a környező utcák forgalmának szabályozására. A tőzsdeterebe vezető folyosók zsúfolásig megteltek.

A teremből kiharsogó láрма megtöltötte a mellékutcákat is és gyakran elnyomta a szomszédos Trinity templom harangjátékának hangját.

Minden box körül állandóan hullámzó és kiabáló tömeg tolongott. Néha egy-egy pillanatra gyengült a láрма, hogy azután újult erővel törjön ki ismét, amikor újabb árszuhanások váltak ismeretessé.

Az általános izgalomban hat ügynök összeesett, úgy, hogy kórházba kellett őket szállítani.

MEGINDULT A PÉNZ
EURÓPA FELÉ

London, október 25. Ma még nem lehet áttekinteni a newyorki tőzsdékrach eseményeinek következményeit. Magában véve azonban az a körülmény, hogy 13 millió részvényt ontottak a newyorki tőzsdére, mutatja a tőzsdei fordulat komolyságát. A tizenhárom milliós szám az eddigi rekordforgalomnak a dupláját teszi. A hatása egyelőre Newyorkban abban nyilvánult meg, hogy

a napipénz negyed százalékkal esett tegnap óta.

Londonban is olcsóbb lett a pénz és Newyorkból is nagy tételeket kínáltak, amiből arra lehet következtetni, hogy az angol tőke, amely a magas kamatlehetőségeket Newyorkban kihasználta, kénytelen volt már pénzével visszavonulni. Most már nyilvánvaló, hogy nem pillanatnyi depresszióról van szó, amely esetleg rövidesen megváltozik.

Soha ilyen olcsón

cipőt nem vásárolt

Női fél füzőcipő — — — P 10.—
Női drapp divatcipő — — — P 14.—
Női egész füzőcipő — — — P 14.—
Férfi barna félcipő — — — P 18.—
Férfi laek félcipő — — — P 20.—
Gyermekecipők — — — — P 3-tól

Neumann Miksa, Piac ucca 41.

Csak készpénz árak.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

CSOKONAI SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szombat október 26: Szólik az asszony!

Vasárnap október 27, délután fél 4 órákor: Mit susog a fehér akác? — Este: Lengyelvér.

LENGYELVÉR.

Az elmúlt idők kedves, hangulatos, kellemes muzsikája operettjét újította fel tegnap este a Csokonai Színház, a Lengyelvér előadásában. Az operett teljesebb házat érdemelt volna, mert az új, divatos operettek között, úgy tartalomra, mint muzsikára bizony még mindig jól megállja a helyét.

A darab vezető szerepét Kornély Mária vitte, aki kellemes hangjával, ügyes játékaival szép alakítást nyújtott Tihanyi Jutka táncá és Halassy né elődött humora most is érdemelt sikert aratott.

Szücs László elegáns játéka egy kevés fáradtság érzett, míg hatalmas énekessége most is felette jól érvényesült.

Sugár Gyula egy izákos lengyel nemes figurájában adott igen eredeti és sikerült alakítást. Misoga László ki-kirobbanó komikai erejét próbálta meg ismét, teljes sikerrel, táncával pedig most is több ismétlést kellett adnia. Faludi Kálmán lengyel apjának voltak jó részletei, de nem tudott minden jelenetben szabadulni a szatócs és üzletszerző figurájából gyurt harmadik alak hatása alól. Takács Oszkár és Sugár Mihály nem tehettek semmit, az igazán semmitmondó szerepükkel.

A rendezésben Remete adott jó munkát, míg a darab vezényletét Szatmáry karnagy látta el lendülettel és az operett minden muzsikális szépségét kihozta.

A színházi iroda jelentése.

Ma, szombat este fél 8 órákor tizenkettőszor kerül színre

Szólik az asszony

sláger revü-operett. A főszerepeket ezúttal is:

Kornély Mária,
Tihanyi Jutka,
Szücs Laci,
Sugár Mihály,
Sulyok Mária,
Erdődy Kálmán,
Misoga László,
Barna Ancy játsszák, éneklük és táncolják.

A Szólik az asszony! slágerei:

Hol lesz kis lány, holnap hatkor?

Kornély—Sugár.

Legyen az én kis párom:

Kornély—Szücs.

Szeretem, mert szép:

Kornély—Szücs.

Ide rakom, oda rakom a lábam:

Tihanyi—Sugár—Erdődy.

Pardon, pardon Szenyora:

Kornély—Szücs.

Zsuzsanna és a vénék:

Kornély—Sugár.

A kenyeres lány:

Kornély.

Boy duett és revüszám:

Kornély—Erdődy és a görlek.

Tengerész duo (burleszk):

Misoga—Barna Ancy.

Bakaszám:

Tihanyi—Sugár.

Holnap, vasárnap délután fél négy órákor, mérsékelt helyárrakkal:

Mit susog a fehér akác

A Mit susog a fehér akác? vasárnap délutáni előadásán először játszotta Rosita Rey filmprimadonna szerepét Kornély Mária, a többi szereplő a régi marad és pedig Ferenczy Mária, Fáskerthy Mária, Sulyok Mária, Sándor Zsuzsanna, Szücs Laci, Sugár Gyula és Misi. Faludy, Misoga, Takács Oszkár.

Lengyelvér

A tegnapi napon zúgó tapsok közt újította fel a színház a remek zenéjű Nedbal operettét és így a megismétlendő Lengyelvér előadások iránt fokozott érdeklődés nyilvánul meg. A népszerű operett vasárnap este bérletszünetben, hétfőn, 28-án A) bérletben, csütörtökön, 31-én D) bérletben szerepel a műsoron.

JÖN. JÖN. JÖN. JÖN. JÖN.
Nem élhetek muzsikaszó nélkül!
Móricz Zsigmond szenzációs vígjátéka.

Nem élhetek muzsikaszó nélkül!
Kardoss Géza igazgató ezidei első új szerepe.

Nem élhetek muzsikaszó nélkül!
A Nemzeti Színházban 100 előadásos sikere példátlan.

„Meteorban” szombaton: Csak felnőtteknek! „Rapa-Nui” (A kínesek szigete) Romantikus történet 8 felvonásban. Liane Haiddal és „Egy táncosnő regénye” Nagyvárosi történet 8 felvonásban. Lil Dagover és Harry Halmmal. Előadások: 6 és 8 órákor.

„Meteorban” vasárnap: „Keresd a férfit!” színmű 8 felvonásban. Esther Balston és Neil Hamiltonnal és „Ritz” színmű 6 felvonásban. Betty Bronson és James Hall, a „Hotel Imperial” főszereplőjével. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor. — Jön! „A megfagyott gyermek”.

Mozgósínházak műsorai.

Vigszínház:

Péntek, szombat, vasárnap.

Október 25, 26 és 27.

Ludwig Wolf világhírű regényének filmváltozata:
BESSEL DOKTOR FELTÁMADÁSA.
(Az élő halott.)

Igaz történet. Egy német hadifogoly elbocsátása, 8 felvonásban.

Főszereplők:

Hans Stüve, Essterházy Agnes és Agnes Pettersen.

Kísérők: Kleopatra a mellényzsebben. Bohózat.

Apolló:

Péntek, szombat, vasárnap.

Október 25, 26 és 27.

Világfilm!
A TRAFALGARI OROSZLAN.
(Lord Nelson és Lady Hamilton szerelmei.)

Szerelmi történet a XVIII. századból. 12 felvonásban.

Főszereplők:

Corinne Griffith, Várkonyi Mihály és H. B. Warner.

Kísérők: Paramount világhírű és Szerelmek a magas trapézban, boh.

Jönnek, hétfőtől: „Hallgatni kötelesség.” (A szerelem és a szenvedés története.) Marcella Albani és Gustav Fröhlich-hel. „A mámor”.

(Pezsgős éjszakák.) Betty Balfour és Jack Trevor-ral. „Hesperus roncsa”, Virginia Braford. Alan Hale és Frank Marionnal. „My country”, Joseph Schildkrattal.

Jönnek, hétfőtől, Apollóban: Két és fél óras műsorban! „Mámor”.

(Pezsgős éjszakák.) Párisi társadalmi élet, 10 felvonásban. Főszereplők: Betty Balfour, Jack Trevor. Megelőzi: „Hallgatni kötelesség.” (A szenvedés és a szerelem regénye.) Marcella Albani, Gustav Fröhlich és Hollay Kamilla. — Az előadások kezdete 6 és fél 9 órákor.

Vigszínház: Csak felnőtteknek!

„A lagunák leánya”. (Velencei történet.) Főszereplők: Korda Mária és Milton Sills. Korda Sándor mester rendezése. Megelőzi: „A szárguldo halál”. (Amerikai társadalmi dráma, 8 felvonásban.) Főszereplők: Monte Blue és Edna Murphy.

„A lagunák leánya”. (Velencei történet.) Főszereplők: Korda Mária és Milton Sills. Korda Sándor mester rendezése. Megelőzi: „A szárguldo halál”. (Amerikai társadalmi dráma, 8 felvonásban.) Főszereplők: Monte Blue és Edna Murphy.

„A lagunák leánya”. (Velencei történet.) Főszereplők: Korda Mária és Milton Sills. Korda Sándor mester rendezése. Megelőzi: „A szárguldo halál”. (Amerikai társadalmi dráma, 8 felvonásban.) Főszereplők: Monte Blue és Edna Murphy.

„A lagunák leánya”. (Velencei történet.) Főszereplők: Korda Mária és Milton Sills. Korda Sándor mester rendezése. Megelőzi: „A szárguldo halál”. (Amerikai társadalmi dráma, 8 felvonásban.) Főszereplők: Monte Blue és Edna Murphy.

„A lagunák leánya”. (Velencei történet.) Főszereplők: Korda Mária és Milton Sills. Korda Sándor mester rendezése. Megelőzi: „A szárguldo halál”. (Amerikai társadalmi dráma, 8 felvonásban.) Főszereplők: Monte Blue és Edna Murphy.

„A lagunák leánya”. (Velencei történet.) Főszereplők: Korda Mária és Milton Sills. Korda Sándor mester rendezése. Megelőzi: „A szárguldo halál”. (Amerikai társadalmi dráma, 8 felvonásban.) Főszereplők: Monte Blue és Edna Murphy.

„A lagunák leánya”. (Velencei történet.) Főszereplők: Korda Mária és Milton Sills. Korda Sándor mester rendezése. Megelőzi: „A szárguldo halál”. (Amerikai társadalmi dráma, 8 felvonásban.) Főszereplők: Monte Blue és Edna Murphy.

„A lagunák leánya”. (Velencei történet.) Főszereplők: Korda Mária és Milton Sills. Korda Sándor mester rendezése. Megelőzi: „A szárguldo halál”. (Amerikai társadalmi dráma, 8 felvonásban.) Főszereplők: Monte Blue és Edna Murphy.

„A lagunák leánya”. (Velencei történet.) Főszereplők: Korda Mária és Milton Sills. Korda Sándor mester rendezése. Megelőzi: „A szárguldo halál”. (Amerikai társadalmi dráma, 8 felvonásban.) Főszereplők: Monte Blue és Edna Murphy.

„A lagunák leánya”. (Velencei történet.) Főszereplők: Korda Mária és Milton Sills. Korda Sándor mester rendezése. Megelőzi: „A szárguldo halál”. (Amerikai társadalmi dráma, 8 felvonásban.) Főszereplők: Monte Blue és Edna Murphy.

„A lagunák leánya”. (Velencei történet.) Főszereplők: Korda Mária és Milton Sills. Korda Sándor mester rendezése. Megelőzi: „A szárguldo halál”. (Amerikai társadalmi dráma, 8 felvonásban.) Főszereplők: Monte Blue és Edna Murphy.

„A lagunák leánya”. (Velencei történet.) Főszereplők: Korda Mária és Milton Sills. Korda Sándor mester rendezése. Megelőzi: „A szárguldo halál”. (Amerikai társadalmi dráma, 8 felvonásban.) Főszereplők: Monte Blue és Edna Murphy.

„A lagunák leánya”. (Velencei történet.) Főszereplők: Korda Mária és Milton Sills. Korda Sándor mester rendezése. Megelőzi: „A szárguldo halál”. (Amerikai társadalmi dráma, 8 felvonásban.) Főszereplők: Monte Blue és Edna Murphy.

„A lagunák leánya”. (Velencei történet.) Főszereplők: Korda Mária és Milton Sills. Korda Sándor mester rendezése. Megelőzi: „A szárguldo halál”. (Amerikai társadalmi dráma, 8 felvonásban.) Főszereplők: Monte Blue és Edna Murphy.

„A lagunák leánya”. (Velencei történet.) Főszereplők: Korda Mária és Milton Sills. Korda Sándor mester rendezése. Megelőzi: „A szárguldo halál”. (Amerikai társadalmi dráma, 8 felvonásban.) Főszereplők: Monte Blue és Edna Murphy.

„A lagunák leánya”. (Velencei történet.) Főszereplők: Korda Mária és Milton Sills. Korda Sándor mester rendezése. Megelőzi: „A szárguldo halál”. (Amerikai társadalmi dráma, 8 felvonásban.) Főszereplők: Monte Blue és Edna Murphy.

„A lagunák leánya”. (Velencei történet.) Főszereplők: Korda Mária és Milton Sills. Korda Sándor mester rendezése. Megelőzi: „A szárguldo halál”. (Amerikai társadalmi dráma, 8 felvonásban.) Főszereplők: Monte Blue és Edna Murphy.

„A lagunák leánya”. (Velencei történet.) Főszereplők: Korda Mária és Milton Sills. Korda Sándor mester rendezése. Megelőzi: „A szárguldo halál”. (Amerikai társadalmi dráma, 8 felvonásban.) Főszereplők: Monte Blue és Edna Murphy.

„A lagunák leánya”. (Velencei történet.) Főszereplők: Korda Mária és Milton Sills. Korda Sándor mester rendezése. Megelőzi: „A szárguldo halál”. (Amerikai társadalmi dráma, 8 felvonásban.) Főszereplők: Monte Blue és Edna Murphy.

„A lagunák leánya”. (Velencei történet.) Főszereplők: Korda Mária és Milton Sills. Korda Sándor mester rendezése. Megelőzi: „A szárguldo halál”. (Amerikai társadalmi dráma, 8 felvonásban.) Főszereplők: Monte Blue és Edna Murphy.

Az írógépek koronája az amerikai hordozható (portable)

„Corona” írógép

Költségmentesen bemutatja:

So'tész, Hatvan-u. 1, II. kapu. Telefon: 12-59.

A Kereskedelmi és Iparkamara törvényhatósági bizottsági kiküldöttek választására vonatkozó tudnivalók

A debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara kötelékébe tartozó érdekeltség törvényhatósági bizottsági kiküldötteinek választása a folyó évi november hó 7-én lesz.

A szavazás zavartalan menetének biztosítása érdekében felhívja a kamara érdekeltsége figyelmét a következőkre:

1. A szavazáshoz mindenki vigye magával iparigazolványát, illetőleg iparendélyét;

2. Adókönyvecskéjét (adóívét), amely egyúttal a kamarai illeték fizetését is igazolja;

3. A 3217—1929. B. M. eln. sz. rendelet II. rész 14-ik bekezdése szerint mindenki abban a szavazókörben szavaz, amelyikben lakik. A szavazókörben lakás hatósági bizonyítvánnyal igazolandó. Kívánatos, hogy az ennek igazolására szolgáló hatósági bizonyítványt mindenki szerezzze be, melyet a hatóságok illeték, bélyeg- és díjmentesen kötelesek kiállítani. Erre a körülményre egyébként a hatóságok figyelmét is felhívták, — úgy hogy a bizonyítványok kiállítása röviden és gyorsan, minden költség nélkül eszközöltetik.

Borzalmas halál a kut üregében

Kemény Zsigmond tetéleni földműves tegnap hajnalban öngyilkosságot követett el. Kemény Zsigmond gyengeelméjű ember volt s emiatt a faluban mindenki kigunyolta. A szerencsétlen ember ezen annyira elkeseredett, hogy öngyilkosságra szánta el magát. Pénteken hajnalban kilopódzott szülei lakásáról és beleugrott az udvaron levő gémeskutba. Azonban a halál-

ugrás nem sikerült, amint fejével előreest, ruhája beleakadt egy kiálló kampószegbe és a szegény ember ott maradt a kut üregében, fejével lefelé csüngve. Mire hozzátartozói ráakadtak, már halott volt. Halálát agyvérzés okozta. Miután megállapítást nyert, hogy bűncselekmény nem forog fenn, a debreceni kir. ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Fischer Adolf és Fia

PIAC UCCA 61. sz.

posztóüzlete

megszűnik

Valódi angol öltöny,
felöltő, télikabát, mosó
árukat olyan olcsón
vásárolhat, amire többé

NEM LESZ ALKALOM

Igyekezzék mielőbb
erről meggyőződni.

Csapó ucca 67. szám

Bálint József asztalos
ajánlja saját készítésű butorait

Az utolsó Baranyi után megfordították a címet

A történelmi ősök ivadékát egy buzakalász ölte meg. — Várad ostroma után jön az első „jöttment” Baranyi Debreceenbe. — Két főbíró, sok vezető állású egyént adott ez a család Debreceennek. — Az „Eget vivó asszony” rokonai ma is élnek köztünk. — Mikor az idő megforgatja a multat, hogy színt és szépséget szerezzon a letűnt napokból.

A halálos buzakalász.
Csak a napokban adtuk közre, hogy Baranyi György, volt honvéd főhadnagy, gazdasági intéző, 49 éves korában váratlanul elhunyt. Ebben a pár soros hírben pedig egy egész történelmi mult, egy nagyhírű család történetének lapja zárult le. Egy család történetének utolsó fejezetére tett pontot a Baranyi György halála, akit egy buzakalász ölt meg, mi, tha a sors csúfos játékot akart volna elkövetni a gazdával, aki egy félbeszakított élet minden napján keresztül éppen a kalászt, a buzakalászt szerette, becézte, cirógatta, simogatta a szerelmes szív rejtelmese igáz szeretetével. Mert az utolsó Baranyi gazda volt, a Dessewffy grófok gazdaságában, mikor pedig a multban számtalan falvakban uralta a nép a Baranyi nevet. De ezt hagyjuk későbbre. Most csak annyit, hogy Baranyi György gazda volt és egy buzakalász megsértette a lábát, miből vérmérgezés lett, azután pedig kérlelhetetlen, könyörtelen halál és az utolsó férfi Baranyi elment nagy ősei honába, mint halott völegény.

Mert völegény volt Baranyi György — aki keserves fogságának éveit után jött haza, nehéz küzdelemre, de új élet újra kezdesére. Családot akart alapítani, új örökösöket a Baranyi névnek s akkor jött az ártatlan buzakalász és 49 esztendő súlyával pihent el az utolsó Baranyi, a reményt tápláló, szegény völegény, halott völegény....

Visszajáró, dicsőséges mult emléke.

Mikor a lapunk adta közre az utolsó Baranyi halálát, még azon a napou megjelent köztünk a mi hűsége és mindennapos, kedves látogatónk, a debreceni ügyek és életék buzgó és lelkiismeretes számontartója, ennek a városnak kiérdemesült hű eselédje: dr. Zoltai Lajos bátyánk, nyugalmazott muzeum-igazgató. Mivel pedig nemcsak hűség látogatónk, de olvasónk is, mindjárt megjegyezte, hogy

ez a nemes Baranyi nem afféle mindennapi halott, hanem egy régi, tisztos debreceni családnak utolsó sarja, kiből a férfi-ág immáron kihalt.

Mivel pedig hűség és igaz minden szava Zoltai bátyánknak, akit nyugodtan és tisztelettel nevezhetek élő debreceni Lexikonnak, hát megkér- tük, hogy mondjon el egyet-mást erről a családról. Most se családunk, mert nem is mondta, hanem pár nap múlva egy terjedelmes írás csomóval állított be hozzánk, melyben aztán a nemes várad Baranyi családnak minden adata olyan pontossággal egybe van szedve, mintha csak az állami anyakönyv bevezetése alapján készült volna pár évek előtte. Pedig ez a munka visszanyul egészen a 17-ik század elejéig, bő adataival, mely adatok erre a családra vonatkoznak, hűséggel és lelkiismeretes munkával összegyűjtöttek.

Ítézzük a multat.

A fentiek alapján aztán felkerestem egyik szép októberi napon muzeumi „otthonában” Zoltai Lajost, hogy mondjon el egy-egy fontos eseményt a család életéből, illetve történelméből. Azt talán mondanom se kell, hogy a muzeumi otthon alatt az új Déri muzeumot értettem, ahol most is olyan lelkiismerettel és szorgalommal végzi a teendőit Lajos bátyánk, mintha nyugalomban se ment volna. Ilyen jól megérdemelt keves ember szolgálja a nyugdíjért a nemes várost, az egyszer bizonyos....

Régi tegyverek, edények az asztalon, mi mellé ülünk. Muzeum szagán itt mindennek, még az írószer-

számoknak is. A falon képek, a padozaton csomagok, eszközök, melyek várják az elrendezés pillanatát — felette csendes nyugalommal.... Aztán előkerül az írás-csomó és máris perag a történelem orsója.

Nagyvárad eleste után.

A régi, csupa muzeális eszközök között egyszerre elevenebb lesz az írásból kilépő mult is. Valami régi vaskard van mellettem és szinte érzem a vér szagát, mit pár száz évvel ezelőtt onthatott....

1660. Nagyvárad elesett, végleg megvették a törökök. Menekült, aki tudott, vagy örökre otthagya a fejét. Így menekült aztán Baranyi Mihály is Debreceenbe, ahol az őslakók természetesen őt is csak amolyan „jöttment”-nek tekintették.

mint mindazt, kinek nem a Basahalmán belül adott életet az anyja. Akkor jött Debreceenbe egész berendezésével és mestereivel a várad Kollégium is. A töröknek nem sok szüksége lett volna az ilyesmire.... Baranyi Mihály itt verte fel házát-lansága sátorfáját, mint anyai más várad polgár. Ő azonban már Biharban is előkelő, vagyonos ember volt, míg itt, Debreceenben bizony nem sokat mutathatótt fel. A menekülő ember a hátán hordja a házat. Takaros, eszes ember lehetett azonban, mert rövidesen szerepvivő, főember lett. Aztán megfogadta a Habsburgok elvét, hogy: „Ausztria, te csak házasodj!” vagyis: Baranyi, te is csak házasodj, ha jót akarsz. Így került aztán rokonságba a régi, előkelő, vagyonos debreceni családdal. Baranyi Mihály kezdte meg ekkor a sort és

ebből a családból 2 főbíró és igen sok előkelő állású városi vezető ember került ki, kik úgy a város életében, mint országos viszonylatban is nevet, becsületet szereztek Debreceennek.

A ref. egyház aranykönyve is nem egy Baranyi nevet örökített meg, — mint az egyháznak és Kollégiumnak jötevőjét.

Az „Eget vivó asszony”.

Ennek a jól ismert Jókai regénynek is Baranyi a hőse, akiről maga a szerző is úgy ír ezen regényének bevezetésében, hogy a való igazságot és valósággal élt személyeket akar életre kelteni ebben a regényében. Ebben a regényben a két ágra szakadt Baranyi család élete zajlik le, főleg pedig a dús-gazdag Baranyi Miklós, bihari alispán és szeptemvir élete, aki egyik fiát kitagadta, helyesebben nem akarta elismerni saját fiának, aki aztán az anyjával együtt pert indít az apa ellen és ezt a pert minden egyházi fórumon meg is nyeri. Ez a család maiglan él a Bihar megyei micskei kurián és több előkelő állású megyei tisztviselőt adott Bihar vármegyének. Az egyik Baranyi pl. a román megszállott területen az utolsó magyar főszolgabíró volt s mint ilyen, Er-mihályfalván maradt állásban mind addig, míg a románok el nem mozdították. Ez az ág a katolikus ág, mely Baranyi Miklós szeptemviről származtatja magát és a várad előnéhez felvette a micskei előnevet is.

III. Károly idejében volt ez a család a leggazdagabb, mikor közel félszáz faluban, községben bírt javakkal.

Az első Baranyi főbíró Debreceenben.

Az első Baranyi főbíró II. Mihály volt, az első beköltözött Baranyinak a fia.

Eppen ebben az időben kapta meg Debreceen város érdemci elismerésül, a szabad királyi város címet.

Baranyi II. Mihály volt ekkor a főbíró, aki maga is igen tevékeny és értékes munkát fejtett ki a város emelése érdekében. Ez a főbíró egy-uttal Bihar vármegye alispánja is volt, igen gazdag ember. Felesége a mártírsorsú Vigkedvő Mihálynak volt a leánya. Ezt a Vigkedvő Mihály főbíró hamis ürüggyel Váradon megfojtották a törökök. Ezen házassága révén jutott rokonságba az előkelő és gazdag debreceni családdal. Ennek a főbírónak a testvére volt György, akinek Miklós fia katalizált és visszakerült Biharba, hol — mint fentebb említettem — mérhetetlen vagyonra és előkelő állásra tett szert és megalapította a micskei Baranyiak ágát.

A második Baranyi főbíró Debreceenben.

II. Mihálynak hasonló nevű fia: III. Mihály is igen előkelő állást töltött be Debreceen multjában, mert nemcsak atyja képességeit, jártasságát, hanem később egykori bírói székét is örökölte, még pedig igen hosszú ideig és a legnagyobb megelégedés mellett. Ennek a második Baranyi főbírónak első felesége a híres Dobozi főbíró leánya volt, akinek elhalálása után Szilvássy Zsuzsánna vette el feleségül. III. Károly idejére esik főbíróvága és ebben az időben úgy a város, mint a ref. egyház ügyeit nagy megértéssel és szeretettel karolta fel.

Ezen időben épült, 1717—25-ig, a debreceniek istemploma, a mai csonka torony templom, melynek egykori vitorla-zászlóján és két harangján is a B. M., vagyis a Baranyi Mihály neve volt bevéve....

Utódai közül többen jeleskedtek Debreceen életében, mint közéleti nagyságok. Igy elsősorban Baranyi III. Mihály nevű fia, aki a város nótáriusa volt 1724-ben és mint ilyen, 200 főből álló debreceni bandérium élén fogadta a Debreceenbe jövő Csáky, nagyvárad bihoros püspököt. Később István lemondott nótáriusi állásáról és hajlamát követve, katonának állt be és a

Péror-féle délvidéki szerb lázadás leverésében, mint huszárkapitány, vett részt.

De részt vett a franciák elleni hadakozásban is, hol kitüntette több esetben magát. Istvánnak második testvére, Sámuel, a város szenátora volt és több esetben képviselte a várost Bécsben s a pozsonyi diétán. József nevű testvérük pedig Mária Theresia idejében debreceni főbíró, azaz népszószóló volt és mint ilyen, nagy népszerűségnek örvendett.

Nemesi testőr a Baranyiak közül.

A fent ismertetett Baranyi István nótárius és később katona első fia: László, a város szolgálatában állott, mint esküdt, később pedig a bihari nemesek ajánlatára Mária Theresia nemesi testőrségébe került, 1760-ban, hol

Bessenycivel és társaival igen élénk munkát fejtett ki a magyar irodalmi élet újjáéledésében.

Maga is sikeres próbálkozások nyomát hagyta hátra s mikor három év múlva bucsút mondott a testőrségnek, a királynő két aranyéremmel tüntette ki. Hazatérte után 16 éven keresztül volt a város szenátora. Még ekkor is kedvenc foglalkozása volt az irodalom és írt egy kis földrajzi könyvet, történelmet, magpróbalgozott egy német komédia magyarra való fordításával is, de az elveszett. Min, igen vagyonos aggrégény halt meg és vagyonának nagyrésztét jótékony intézményekre hagyta, mint a pápai, pápai szatmári iskolákra és a debreceni szegényeknek is tetemes összeget hagyományozott.

A szegényebb Baranyiak.

II. Mihály debreceni főbíró és bihari alispán Pál nevű fiától származtak le a szegényebb Baranyiak, akik ugyan jól álltak, de inkább kereskedéssel és iparral foglalkoztak. Ez az ő, Pál például vaskereskedő, vasas kalmár volt. Utódai is kereskedők, kalmárok. Ebből az ágból származott II. László is, aki bihari táblabíró lett, majd hazakerült Debreceenbe, feleségével: Zenovics Juliával

egy leánynevelő intézetet állított fel Bathány uccai házában, hol ő is és felesége is tanított, 1849-ben pedig a felállított nemzetőrség egyik kapitánya volt Debreceenben.

Bathány uccai házat, melyet tizenkétezer forintért Csáky Károly gróftól szerzett, özvegye az egyháza hagyományozta végrendeletileg. Leánya: Eugénia, aki ugyancsak irodalmi hajlamú és magas műveltségű hölgy volt, hozzájárult ennek a háznak ingyenes iskolává való hagyományozásához, melyet a ref. egyház kapott meg, valamint szüleinek olajfestésű két képét is, míg a Pácz Albert mellszobrát a Kollégium kapta.

Az utolsó Baranyiak.

II. László testvére volt György, a kitől származott V. György, aki tekintélyes debreceni gazdálkodó volt és 1848-ban született. A Bethlen uccai nagy házában lakott feleségével, Erdélyi Juliával, aki ma is él. Három gyermekük volt: Julia, Mária és VI. György, aki 1880-ban született, gazdasági akadémiát végzett, mint honvéd főhadnagy résztvett a világháborúban, fogságban volt öt évig s mikor hazakerült és új állásában családalapításra gondolt, — hogy a Baranyi nevet utódokra adhasa át, — egy buzakalász tragikusán véget vetett az életének....

És ezzel a debreceni Baranyi család férfi ága ki is halt; a régi idők megkopott címerének nincs férfi-örököse és egy darab debreceni történelem most már valósággal is a multé lett, mert nincs, aki tovább vigye a történelmi család nevét....

Vajjon a micskei ősi kuriára felhúzták-e az utolsó debreceni Baranyi halálakor a gyászlobogót, ki tudná azt megmondani most, mikor új országhatár és nemesek évszázadok küzdelme és multja választja el az embereket egymástól?...

A debreceni Baranyiak megemelt címeres sírkövei pedig rövidesen a Déri muzeum előtti téren nyerek elhelyezést, mert az idők jártával már a temetők is eltűntek, hova az egykori debreceni főbírókat — „örök” nyugalomra — Isten rendeléséből elhelyezték....

Dr. Sz. Rác Imre.

Keresem

Örökségi ügyben néhai anyám, Fedor Róza (született 1832. évben Debreceenben) és nagyapám, Fedor Ignác — akik az 1840. években éltek Debreceenben — hozzátartozóit. Szíves értesítést az alábbi címre kérek: FODOR MÓR, Budapest, VII. ker., Király ucca 19. sz.

Haelromlik a vízvezetéke

nyomban telefonáljon

9-17

s z á m n a k

Fülöp Miklós

bádogos és vízvezeték-szerelő mesternék

Debreceen, Csapó-utca 3.

Lelkiismeretes munka

A NAP HIREI

Mindszentelek ünnepe
a hősi halottak és a
haditoglyok sirjánál

Folyó évi november hó 1-én délután 3 órakor a Hatvan uccai és Várad uccai református temetőben áldozunk Hősi Halottaink emlékének. A Hősi temetőben, a Hadi foglyokéban, valamint a Szent Anna uccai róm. kath. temetőben pedig ugyan e napon délután 4 óra 30 perckor kivilágításokkal kapcsolatos dalos, illetve zenés ünnepségek lesznek.

A vármegyei népgondozó kirendeltség ezúton hívja fel a hozzátartozókat és a nagyközönséget, hogy áldozzon Hősi Halottaink emlékének ez alkalmából. Keressük fel mindnyájan e sírokat, rójjuk le hálás kegyeletünket pár szál virággal, a katolikusok gyertyával is. Ezrével fekszenek ugyanis feledhetetlen hőseink a Kárpátokban, az elasz harctereken, Szerbiában és a Balkánon, valamint Flandriában, Törökországban, sőt Szibériában és a szélrózsa minden irányában jelteken sírokból, kikről csak itt tudunk megemlékezni.

— Az evangélikus templomban f. hó huszonhetedikén, vasárnap délelőtti 10 órakor „Bibliai vasárnapi” istentisztelet: Rapos Viktor. Félégy órakor levente-istentisztelet: Labossa Lajos. Délután öt órakor reformációi ünnepély. Ünnepi szónok: Wolff Lajos evangélikus lelkész. — Folyó hó 31-én csütörtökön délelőtti 10 órakor reformációi ünnepi istentisztelet és urvasoraszta: Rapos Viktor.

— A debreceni evangélikus egyház 1929. október hó 27-én, vasárnap délután öt órakor az ev. templomban reformációi ünnepélyt tart. Műsor: 1. Nőzének: Erős várunk. 2. Ima. 3. Schubert: Az én tanyám. Eneklí Wolf Lajosné, orgonán kíséri Szabó Emil. 4. Wolf Lajos ev. lelkész ünnepi előadása. 5. Stein Károly: A 73. zsoltár. Eneklí az Evangélikus Egyházi Énekkar, Elefánty Sándor vezetésével. 6. Reményik Sándor: Az óriás. Szaválja Pap Katalin. 7. Corelli: D-moll sonata gondokán előadja Nagy Zolt. orgonán kíséri Elefánty Sándor. 8. Közének. Belépődíj nincs. Az ünnepély után offertórium.

Október hó 31-én, csütörtökön délelőtti 10 órakor ünnepi istentisztelet urvasoraszta. Október hó 27-én, vasárnap délelőtti 10 órakor bibliai vasárnap. — November hó ötödikétől minden kedden délután hat órakor bibliaóra az egyetemi hallgatók számára. — Minden szerdán délután öt órakor bibliaóra a hívek számára. — Csütörtökön reggel 8 órakor gyermek-istentisztelet. — Vasárnap reggel 9 órakor az ifjúság számára egyházi énekóra, délelőtti 11 órakor vasárnapi iskola, félégy órakor levente-istentisztelet.

— Istentisztelet a baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. szám alatt levő baptista imaházban vasárnap délelőtti fél 9—9 óráig imaórákat, 9—10 óráig bibliamagyarázat, délután 6—7 óráig prédikáció, fél 8—8 óráig vallásos estély, szavaltat, ének- és zenekari számokkal.

x Orvostanhallgatók: Vámosy: Gyógyiszer. Imre-Scholt: Szemész. ismét kapható. — Fényképezési újdonságokban, önszínező gázfény-papír, művészamaturok részére. — Fényképezőgépek havi részlete, — Springer könyv-fotoszaküzletében.

Ongyilkosság vagy szerencsétlenség áldozata
lett egy püspökladányi vasúti munkás

Halálragázolta a tolató mozdony.

Csütörtökön délután halálos szerencsétlenség történt a püspökladányi vasúti állomáson. Erdős János vasúti munkást egy tolató mozdony halálragázta.

Erdős János csak nemrég jött Budapestről Püspökladányra. Itt az állomáson kapott alkalmazást mint vasúti munkás. — Csöndes, halkszavú ember volt, aki sokszor hangoztatta társai előtt, hogy öngyilkos lesz.

Csütörtökön délután Erdős János a pályafenntartásnál dolgozott. Szemtanuja nem volt a szerencsétlenségnek, — a munkások csak borzalmas segélykiáltásokra lettek figyelmesek. Odarohantak és a földön rátaláltak a szerencsétlen munkásra, aki erősen vérzett.

Megállapították, hogy az arra haladó tolatómozdony ment rajta keresztül, amely mindkét lábát tőből lemetszette. A szegény ember a szerencsétlenség után már csak pár percig élt, mire az orvosi segítség megérkezett, elvérzett.

A halálesetet a püspökladányi esendőrség jelentette a debreceni kir. ügyészségnek, amely utasítást adott a nyomozás lefolytatására. A nyomozás még nincsen befejezve, eddig az a feltevés alakult ki, hogy Erdős János öngyilkos lett, aminthogy ebbeli szándékát társai előtt többször hangoztatta. A nyomozás mindenestre tovább folyik a szerencsétlenség okának végleges megállapítása irányában.

Elgázolt a vicinális egy hosszupályi kislíut

Megdöbentő szerencsétlenség történt tegnap délután a közeli Hosszupályi községben. Egy négyéves kislíut elütött a vicinális. A szerencsétlenség úgy történt, hogy Pajló József, Pajló István földműves kislíut társaival a nagyléte vasútvonal mentén játszott. Nem ügyeltek másra, csak a játékra, így azután észre sem vették, hogy odaérkezett a nagyléte vicinális. A mozdony vezetője látta, hogy a sínek mellett gyermekek játszanak, de nem gondolt arra, hogy ebből szerencsétlenség következhetik be. Tragikus véletlen folytán aztán a kis Pajló József éppen akkor szaladt át a síneken, mikor a mozdony odaért. A vonat elütötte a

szegény kis gyermeket, az első kezeke levágták mindkét karját és homlokán is súlyos zúzódásokat okoztak.

Az elgázolást azonnal észrevették. A mozdony vezetője és a személyzet leugrott, feltették a vonatra az eszméletlen gyermeket és bevitték a vasúti állomás várótermébe, ahová csakhamar megérkezett az időközben értesített közszégi orvos. Az első segély után Pajló Józsefet beszállították a debreceni klinikára. Állapota igen súlyos, de az orvosok remélik, hogy meg lehet menteni az életnek. A esendőrség az esetből kifolyólag megindította a nyomozást, hogy az elgázolásért terhel-e valakit a felelősség?

— Vallásos ünnepély az Árpádtéri református templomban. Az Árpádtéri reformátusegyházrész vezetősége október hó 27-én, délután 3 órakor, az Árpádtéri református templomban a reformáció megindításának 412-ik évfordulója alkalmából, reformációi ünnepélyt rendez. A vallásos ünnepélyen az Igét Sípos Imre a központi lelkészi hivatal vezetője hirdeti. A reformációról előadást tart dr. Varga Jenő tanítóképzőintézetű vallásatanár. Az ünnepély műsorát énekszám, orgonaszóló, szavaltat teszik változatossá. Belépődíj nincs. A szegények karácsonyi felruházására történik az adakozás.

x A Margit fürdőben egy gőz-, vagy szalon kádfürdőjegy hatvan fillér. A villamoson az oda- és visszaúttal 80 fillér.

x Mindenszentelekre a legszebb és legolcsóbb sarkosorok Keiner Ármíné, Csapó ucca 13. szám alatti művirág üzletében kaphatók.

— Felkérem a DTE alant felsorolt játékosait, hogy vasárnap délelőtti félkilenc órára jelenjenek meg a DTE sporttelepén, a DMTE elleni éremmérkőzésen: Wurmbrand, Révi, Fodor, Grün, Kovács, Hidveger, Brankovics, Klein, Fisch, Keppich, Sauerbrum. Intéző.

Ha Debrecenbe jön,
fényképeztesse le magát

LIENER BÉLA

városunk közismeri fényképezési műtermében, Csapó u. 1. alatt, a Bika szállóval szemben.

Nyitva reggel 8-tól este 6-ig, vasár-
és ünnepnapokon is!

Minden reumatikus
fájdalmat

megszüntetik az

Aspirin

tabletták;

fokozza a hatást, ha fájó tagjait

Spirosal oldattal

dörzsöli be

Csak gyógyszerárakban kaphatók

Gyászrovat

Rikly Margit, róm. kath. tanítónő 37 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 27-én, vasárnap délután 4 órakor lesz, a Szent Anna uccai temető kápolnájából, a róm. kath. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer K. és Társa tem. intézet rendezi.

Erdélyi Ilona 23 éves korában, Tokajban elhunyt. Holttestét Debrecenbe szállítva folyó hó 27-én délután 4 órakor temetik, a Kossuth uccai templomból, a ref. egyház szertartása szerint, a Csapó uccai temetőbe. A szállítást és temetést Gebauer Károly és Társa tem. intézet rendezi.

Nagy Imréné szül. Darányi Erzsébet 25 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 27-én délután 3 órakor lesz, a Hajó ucca 18. számú háztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Gebauer Károly és Társa tem. intézet rendezi.

Orbán Irma, életének 7-ik havában elhunyt. Temetése folyó hó 26. napján délelőtti 11 órakor lesz, a Péterfia uccai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Péterfia uccai temetőbe. A temetést Fehértői tem. vállalata rendezi.

Hajdu Sándor életének 5-ik hetében elhunyt. Temetése folyó hó 26. napján délelőtti 11 órakor lesz, a Péterfia uccai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Péterfia u. temetőbe. A temetést Fehértői tem. váll. rendezi.

Tóth Magduska 3 hónapos korában elhunyt. Temetése folyó hó 26-án délután 2 órakor lesz, a Szent Anna uccai temető kápolnájából, a görög kath. egyház szertartása szerint tartandó beszterelés után, a Szt. Anna uccai temetőbe. A temetést Dankó tem. váll. rendezi.

— Eljegyzések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő eljegyzéseket jelentették be: Németh István—T Kiss Margit. Sas István—Kovács Margit. K. Nagy Imre—Sztalmári Eszter. Stern József—Plitzer Irma. Gürtler Ferdinánd—Nagy Eleonora.

— Születések. — Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Kaminár József földműves, fiú László. Kulcsár Lajos hivatalnok, fiú Lajos. Makai László honvéd, leány Éva. — Erős József Máv. asztalos, lány Ilona.

— Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Nagy István ref. 64 éves, Cserepes ucca 22. szám. — Tőkés Géza ref. 52 éves, Téglavető 239. szám. — Vas A. ref. 51 éves, Téglavető 86.-b. szám. — Tóth Magda gk. kéthónapos, Koudor ucca 1. szám.

Milyen idő volt és milyen idő várható

Időjárásunk ma a nyugati ciklonos rendszer hatása alá jutott. A hőmérséklet ma a tegnapihoz viszonyítva emelkedett. Mai maximuma 22.2 C volt. 1.2 C-vel magasabb a tegnapiénál. A délutáni órákban erősebb felhősödés indult meg, de csapadék ez időpontig még nem esett.

A ciklon déli oldalán meleg páradus óceáni levegő áramlik, mely a ma reggeli órákban már 2500 m. magasságban felettünk is észlelhető volt. Ez a légtömeg az alsóbb szintekre jutva növeli a borultságot, ami a nappali felmelegedést csökkenteni fogja.

Borult idő várható, növekvő csapadékajánlással és egyelőre a hőmérséklet lényeges változása nélkül.

— Milyen lesz a magyar kereskedelem tíz év múlva? Erre az érdekes kérdésre ad feleletet Tóth Ferenc, a Tiszántúli Ipar és Kereskedelem amerikai munkatársa abban a cikkében, amelyet a Tiszántúli Ipar és Kereskedelem legújabb száma közöl. — Nagyszerű képet ad ebben az amerikai üzleti életéről is. Egy szabóeszközkereskedő az új kereskedelmi államtitkárhoz intézett nyílt levele szinte dráma erővel tárja fel a kereskedelem súlyos helyzetét. Nádor Gyula beszámoló a szőlőkereskedelmi társulat nagy jelentőségű gyűléséről. Közli a lap az összes tiszántúli versenytárgyalási hírdetményeket, munkaalkalmakat, keresési lehetőségeket, az összes közgazdasági eseményeket stb. A Tiszántúli Ipar és Kereskedelem nélkülözhetetlen minden tiszántúli iparosnak, kereskedőnek, vállalkozónak, szakszervezetnek stb. Szerkesztőség és kiadóhivatal Debrecen, Piac uca 81. szám. Olvassák az egész tiszántúli, hét vármegyében. Rendkívül olcsó kiadványa az új Közszállítási szabályzat. Megrendelhető egy pengő ötven fillérért.

— „Kifűző eredménnyel végződött a néneképző intézet záróvizsgálata” című cikkkel kapcsolatban kérem az alábbi sorok közlését. Az intézet nem „néneképző”. A nének a m. kir. Vörös Keresztnél nyerne kiképzést és annak kötelessége tartoznak, mely intézménnyel a mi intézetünk nexusban nincsen. Címe: Tisza István Tudomány Egyleti Egészségügyi Testvérképző Intézet. Intézetünk a m. kir. répjóltató és munkaügyi és az m. kir. kultuszminiszter fennhatósága alatt áll. A végzett növendékek mint ápoló és egészségügyi testvérek kerülnek ki az intézetből, ahol 2 éves ápolónői és szociális kiképzésben részesülnek. A vizsgáztató előadók sorából kimaradt dr. Szigler János tanársegéd, valamint helytelen a Tarr Mária nővér, illetve néne, Tarr Mária az intézet oktatótestvére az ápoló szakon. — A vizsgabizottságból kimaradt Beretvásné, Semsey Carola, az intézet főnöke-asszonya, s tévesen a megjelentek sorában van feltüntetve, mint a néne intézet főnökeasszonya. Helytelen a Papula Ida kultuszminiszteri titkár nő ki azonban nem volt jelen. A vizsgázott növendékek névsorából kimaradt Mezey Margit egészségügyi testvér. A végzett növendékek részben mint ápolók a debreceni klinikán, részben mint egészségügyi testvérek a létesítendő egészségügyi járásokon nyerne elhelyezést, hol általános egészségvédelmi és szociális munkát fejtenek ki és a Johan Béla professzor úr vezetés alatt álló m. kir. egészségügyi intézet kötelessége tartoznak. Kiváló tisztelettel Beretvásné Semsey Carola, intézeti főnökeasszony.

Nemzetgyalázást követelt el a „lócsei fehér asszony”

A debreceni törvényszék három heti fogházra ítélte.

A magyar nemzet megbecsülése ellen elkövetett vétséggel vádolva került tegnap Murin Miklósné, lócsei asszony a debreceni törvényszék elé. Az érdekes ügy előzményei a következők:

Néhány héttel ezelőtt, pontosan szeptember 2-án, Murin Miklósné Lócseről Magyarországra jött, szülei meglátogatására. Mikor a határállomáson a szolgálatot teljesítő rendőrszt bejött a szakaszába és udvarián felszólította utlevéle felmutatására, a fehér ruhába öltözött asszony így fakadt ki:

„Ilyen gorombák csak Magyarországon az emberek. Pfu! Brutális banda, tanulhatnának finomságot és udvariasságot a csehektől!”

A rendőrszt utasítására Sáremper Mihály közrendőr őrzetbe vette a megdöglött asszonyt és előállította a sátorlaján helyi rendőrségen. Itt jegyzőkönyvbe foglalták az esetet, majd Murin Miklósnét bevisítették a debreceni törvényszék fogházába. Itt a vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte az asszonyt, majd 21 napi vizsgálati fogház után, jelentkezés kötelezettsége alatti szabadlábra helyezték.

A vizsgálat soron kívüli folytatása után tegnap délelőtt a debreceni tör-

vényszéknek dr. Serly Jenő táblabíró elnöke alatt működő büntető tanácsa elé került az ügy. Murin Miklósné sirva tette meg vallomását. Kijelentette, hogy teljesen ártatlannak érzi magát; a kérdéses alkalomkor annyira izgatott volt, hogy nem is emlékszik, milyen szavak hagyták el a száját.

A bizonyítási eljárás lefolytatása — majd a perbeszéd elhazsása után Serly elnök kihirdette a törvényszék ítéletét, amely szerint a bíróság Murin Miklósné bűnösségét megállapította és 21 napi fogházra ítélte. A büntetést a törvényszék az elszenvetelt előzetes letartóztatással kitéltőntek vette. Mellékbüntetésképpen a bíróság kimondta, hogy a vádlott az ország területéről kitoloncoltassék és ide többet vissza nem térhet.

Serly elnök még megjegyezte: „Senki sem mondhatja, hogy nem vagyunk udvarián nemzet. Például az ön ügyét is esupa udvariasságból soron kívül tárgyaltuk le, hogy minél előbb visszautazhassék”.

Az ítéletben ugy a vád, mint a védelem megnyugodott, így az jogerős. Murin Miklósnét most már a rendőrség a határon át fogja tenni cseh területre.

x Szabás-varrás tanfolyamot rendez az első számú gazdasági népiskola, felnőttek számára, teljes díjtalanul. A tanfolyam folyó évi november hó 4. napján, (hétfőn) kezdődik. Jelentkezni lehet egész héten az iskola igazgató ságánál, délelőtt 8—12 órig. Mikesperési út 10. szám.

— A Debreceni Keresztény Ifjúsági Egyesület (KIE), október hó 31-én, esütörtökön este félhét órai kezdettel a Kistemplomban, reformáció emlékünnepeket rendez. Az ünnepély programja: 1. Gyülekezeti kezdő ének: 90 zsoltár, első verse. 2. Bibliát olvas és imádkozik: Uray Sándor ref. lelkész, a KIE elnöke. 3. Fichtner: 18 zsoltár. Előadja a Debreceni Városi Dalegylet, Forray István karnagy vezényletével. 4. „A reformáció és a magyar jövő” címen ünnepi beszédet mond: Dr. Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyző. 5. Gályarabok éneke. Szóló ének. Előadja: Nagy András kántor. 6. Bibliát magyarul és imádkozik: Rapos Viktor evangélikus lelkész. 7. Záróének: 236 dicséret „Erős várunk”. A gyülekezeti énekeket orgonán kíséri Musza Ferenc segédlelkész. — Adományokat az egyesület céljaira köszönettel fogadjunk.

x Somossy László, Csapó uca 4. szám, emeleten, legelőbb beszerzési forrás, menyasszonyi kelengye, női és férfifehéreneműk, vászon, schiffon zsebkendő, harisnya, paplanok.

— A debreceni cimbalom kvintett rádióhangversenye. E hó 28-án, hétfőn este hét óra 40 perckor kuruc-est keretében a debreceni magyar cimbalom ötös hangversenye, Szűcs Gergely városi zeneiskolai tanár vezetésével. A kvintett cimbalom-kvintett, melynek páricsy Pál, Nagy József, Csányi Tibor és Rendes Albert a tagjai, előadott régi magyar klasszikusokat Biharit, Csernákot, Lavottát és Cinka Pannát adják elő.

— Kultúrdélután az Iparoskörben. A Debreceni Iparos Ifjúság Önképzőkörenek, folyó hó 27-én, vasárnap délután négy órai kezdettel tartandó kultúrdélutánjának műsora: 1. Boross Ferenc főreáliskolai tanár előadása. 2. Klein Ica monológja. 3. Schön Olga akadémiai növendék, műdalokat énekel. 4. Novelláiból felolvas: Frimmer Pál. 5. Vajda nővérek énekszáma. 6. Szántó Miklós tangó dalokat énekel. 7. Gelber Elle szavalata. 8. Osváth Gy. magyar nótákat énekel. A műsor pontosan kezdődik. Kérjük a közönség pontos megjelenését. Elnökség.

Vasárnap a Rádióban

Telefunken matiné

Kezdeté
d. e. 11 óra 30 perckor.

— Agyon akarta verni a végrehajtót. Hatósági közeg elleni erőszakkal vádolva került tegnap a debreceni törvényszék Serly-tanácsa elé, Varga Lajos debreceni iparos. A vádirat szerint Rákóczy László debreceni végrehajtó ez év februárjában megjelent Vargánál, hogy tartozásai fejében ingóságait lefoglalja. Varga a végrehajtót elölt bezárta a kaput és kikélt, hogy agyon veri, ha be mer jönni hozzá. A tegnapi törvényszéki tárgyaláson a vádlott tagadta a vádat, azonban a sértett végrehajtó és Schwarz Magda t. igazolták a vádat. A bíróság Varga Lajost hatósági közeg elleni erőszak vétségében mondta ki bűnösnek és egyhónapi fogházra ítélte. Az ítélet ellen az ügyész súlyosbítás, az elítelt enyhítés végett jelentett be fellebbezést.

x Óriási irodalmi botrány Párisban. Felician Champsaur, a népszerű, szenzációhajhász, frívól író „Nóra, amazonasszony” címen új könyvet adott ki. A regénynek nem kisebb emberek a hősei, mint Clemenceau, Citroen, Voronoff és számos közéleti nagyság. — Clemenceauról elfecsegi, hogy a „tigris” otthon papucshős és reszelt a kedvesétől. Pikáns részleteket közöl arról is, hogy a „vén tigris” meglátogatja Voronoffot, a fiatalító specialitát. Citroent veri a felesége, mert kártyázik. És így tovább. A regény meséljéről és a könyv megjelenését követő nyilatkozathabórról szenzációs részleteket közöl a Magyar Magazin október 15-iki új száma. A legszebben illusztrált magyar képes folyóirat egyébként is remek fotókkal és gazdag szcénográfiai anyaggal lép a nyilvánosság elé. Érdekes részleteket közöl a lap és érdekes kritikákban számol be a színház és mozi aktuális eseményeiről. Országos gyermekszépségversenyt indít el értékes díjakkal és minden részvevő művészi kiállítású oklevelet kap. A nagyszerű „Ki volt a teljes?” rovatban A. Surieur, a párisi detektívfejedelm újabb kaland keretében nyújt módot a közönségnek a nyomozásra. A lap ára 1 pengő. Kapható minden pályaudvaron, ucai árusnál és könyvkereskedésben. Mutatványszámot díjtalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, V., Sziget uca 26.

1:2 = 10,000

NEM
KÉPLET

HANEM VALÓSÁG

1-szer hirdetés
2 lap közli és

TIZEZREK OLVASSÁK
APRÓHIRDETÉSÉT

Hirdetések egyedüli
felvételi helye:

Debrecen, József kir.
herceg-utca 1. szám.
(Arany Bika-épület)

A KÉPVISELŐHÁZ ELFOGADTA AZ AUTÓBUSZJAVASLATOT.

A képviselőház tegnapi ülésén tárgyalta az autóbusszjavaslatot. Több szónok szíjjalt fel, míg Bud János kereskedelmi miniszter az egyes pontoknál megadta a részletes felvilágosítást. Legközelebbi ülés kedden lesz, mikor is az 1922—23. évi számadásról szóló jelentést veszik tárgyalás alá.

DALADIER MEGKEZDTE PÁRISBAN A KORMÁNYALAKITÁSI TÁRGYALÁSOKAT

Páris, október 25. A radikális szocialista párt nagygyűléséről Daladier, a párt elnöke, ma Párisba érkezett, hogy a Doumergue köztársasági elnöktől kapott megbízás alapján megkezdje a tárgyalásokat az új kormány megalakításáról. Pártjának tagjaival már tegnap tanácskozott a kibontakozásról.

A francia sajtó többféle kombinációt állít föl. Az egyik az, hogy Daladier a szocialisták támfogatásával vagy aktív közreműködésével alakít kormányt, a másik szerint kizárólag a radikális párt tagjaiból válogatja ki Daladier a munkatársait. Egy harmadik lehetőség az, hogy az új miniszterelnök, ha sikerül vállalkozása, csak a középpárti csoportokat vonja be a kormányba.

x Egyetemi tankönyvek új és használt állapotban kaphatók, Böhm Ferenc könyvkereskedésében, Ferenc József út 7. szám. (Bika-szálló mellett)

x Bartalis tánciskolájában ma este táncvizsga. — Az új táncanfolyamra saját érdekében iratkozzon be.

— Ujra kigyulladt egy ünnepi sátor. Tegnap délután újból kigyulladt egy ünnepi sátor. Ezúttal a Hatvan uca 66. szám alatt volt a tűz. Bruck Jakab kereskedő sátra égett le, benne egy vízmentes ponyva, lepedők, asztaldíszek, asztalterítők, pokrócok és törülközők. A lakók értesítették a tűzoltókat, akik azonban már későn érkeztek ki, úgyhogy nem igen volt oltánivalójuk. A kár jelentéktelen.

— Mezőberény közelében tegnap este többször rálöttek az arra haladó vonatokra. Békéscsabáról jelentik: Tegnap este hét óra tájban Mezőberény állomás közvetlen közelében ismeretlen tettesek többször rálöttek a Budapestre érkező személyvonatra, majd a Gyula felől érkező személyvonatra és a Budapestre félkilenc óra tájban érkező gyorsvonatra. A golyók a budapesti személyvonat két ablakát beütötték. Egyébb sérülés nem esett. Sebesülés szerencsére nem történt.

— Négyévi fegyházra ítélték a sikasztó soproni pénztári tisztviselőt. — Sopronból jelentik: Ma tárgyalta a törvényszék Balogh Lőrinc városi pénztári tisztviselő sikkasztási ügyét. Balogh 1927. májusától 1928. szeptemberéig nyugtáék meghamisításával a városi pénztárból, mintegy tízezer pengőt sikkasztott. Az elsikkasztott összegből háromezer pengőt takarékbba tett, a többi elköltötte. A sikkasztás felfedezése után Balogh megszökött, azonban Budapesten elfogták. A törvényszék két napos tárgyalás után sikkasztás és okirat hamisítás miatt négy évi fegyházra ítélte.

Bámulatos hatású arcszépítő szer a

Fáy-crém

Gyorsan és biztosan eltávolít szepilőt, májfoltot, pattanást.

Egy tégegy ára — — — — — 1P
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1P

Kapható:

Grósz Nagy Ferenc

Arany Egyszarvú gyógyszertárában Debrecen, a Színház mellett.

Ravasz László püspök hazaérkezett Amerikából

Milyen szegény voltam ott, milyen gazdag vagyok itt, a legszegényebb országban, — mondotta Ravasz püspök.

Budapest, október 25. Ma fért vissza Amerikából 5 hónapos missziós útját bevégezve a keleti pályaudvarra Ravasz László dunamelléki ref. püspök. Amikor a vonat befutott a keleti pályaudvarra, egyházi és világi előkelőség küldöttsége fogadta a püspököt. A dunamelléki egyházkerület részéről Teleki József gróf főgondnok köszöntötte, Balogh Jenő dr főgondnok pedig a dunántuli reformátusok jó kívánatait fejezte ki.

A köszöntőkre Ravasz püspök azt mondotta, hogy boldog, hogy Isten visszahozta elhagyott hazájába hívei közé és hogy őket újra szolgálja.

A pályaudvaron Németh Károly dr titkos tanácsos, a budapesti egyház-község főgondnoka üdvözölte a püspököt, melyre Ravasz László a következőket válaszolta:

— A világ leghatalmasabb és leggazdagabb államából jövök a legkisebb és a legszegényebb országba és különös érzés rajtam, hogy milyen szegény voltam ott és milyen gazdag vagyok itt. Töltsön el benneteket meleg érzés, hogy akármilyen nagy a világ, akármilyen óriási erők csinálják a történelmet, magyar reformátusnak lenni drága, boldog szolgálat és rendkívül küldetés.

Zaleski szerint Lengyelország ellenzi a békeszerződések megváltoztatását

Bukarest, október 25. (Orient Rádió.) Zaleski lengyel külügyminiszter a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a közel jövőben megkötik a lengyel-román kereskedelmi szerződést. Több újságíró kérdésére Zaleski beszélt a lengyel-magyar politikai kapcsolatokról és a szerződések revíziójáról és a következőket jelentette ki:

A lengyel-román politikai viszonyt a két állam között fennálló szövetségi szerződés szabályozza.

Magyarországgal szemben igen régi időkre visszanyúló szimpátiával viseltetünk, azonban Varsó és Budapest között semmiféle politikai kapcsolat nem áll fenn. Ennek következtében hatalmas különbség van Lengyelországnak Magyarországhoz és Romániához való viszonya között. Egyébként hangsúlyozni óhajtom, hogy Lengyelország a leghatározottabban ellenzi a békeszerződések bármilyen megváltoztatását.

Régi debreceni temető csontvázaira bukkantak a Nyil uccán

Nyil uccán most folynak a burkolási munkálatok. A munkások a Nyil uccának a közkörház felé eső részén, egy domszerű emelkedés bontásánál, nem is nagy mélységben emberi csontváza bukkantak. Igen sok, körülbelül 30 csontvázat hoztak napvilágra a munkások ásói. Azon a részen feküdt régen a Péterfia ucai temető. Ezt a temetőt 1810 körül zárták be, később a területet parcellázták, házhelyeknek szétosztották.

Most, hogy az ucca szintjének le-

süllesztésével kapcsolatban esontvázak kerültek napvilágra, ismét megismétlődnek azok a kegyelet-sértő jelenetek, amelyek néhány évvel ezelőtt a Dobozi-temető helyén játszódtak le. A csontvázak a nyil uccán hevernek, a koponyákkal gye-rekek játszanak. Helves volna, ha az illetékes tényezők figyelmet szentelnének ennek a kínos ügynek és gondoskodnának a csontvázak elszállításáról és megfelelő eltemette-

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Ujabb 18 millió pengő kölcsön a magyar mezőgazdaság részére

A minisztertanács határozata.

Budapest, október 25. A kormány tagjai Bethlen István gróf miniszterelnök elnökletével délután 5 órakor minisztertanácsra ültek össze, amely általában folyó ügyekkel foglalkozott.

A minisztertanácsban Wekerle pénzügyminiszter bejelentette, hogy a mezőgazdaság részére a hizott szarvasmarha és sertés kivitelnek előmozdítására újabb 18 millió pengő kölcsönt sikerült közvetíteni a hitelt az Országos Központi Hitelszövetkezet fogja a gazdák rendelkezésére bocsájtani, ugyanolyan feltételek mellett, mint az előzőleg

folyósított hasonló export hiteleket.

A minisztertanács a bejelentést tudomásul vette. A tanácskozás este tíz órakor ért véget.

A mérszároszakszaktály jelentése,

Levágatott: Nagy marha 96 darab, növendékmárha 48 darab, borju 86 darab, juh 437 darab, ló és csikó 14 darab, összesen 681 darab. Nyersbőr-árak: Tarka marhabőr 1 P 10 f. Magyar marhabőr 1 P. Borjubőr 2 P. — Husárak: I. rendű marhahus 1.80, II. rendű marhahus 1.40, I. rendű borjuhus 2.40, II. rendű borjuhus 2.00, juh-hus 1.40, II. 1.20.

Alkoholmentes étterem

Király-u. 5. — Új vezetés alatt. Kitűnő házikoszt Olcsó árak. Reggeli, ebéd és vacsora abonoma

Terménytőzsde

Az amerikai gabonátőzsdék, nevezetesen Csikágó, Winnipeg és Buenos-Ayres még nagyobb áreséseket jelentettek, mint az előző napon és Liverpoolban is a mai megnyitáskor 2 önyolca pennyvel alacsonyabb megnyitó árfolyamok kerültek felszínre. Ennek hatása alatt nálunk is lanyhán indult az üzlet és egy a buzát, mint a rozstól átlag 20 fillérrel a tegnapi zárlat alatt jegyezték.

A készáruipiacon ugyanazok a jeleségek érvényesültek, mint a határidő-üzleti forgalomban és a megnyitáskor lanyha irányzatot kedvezőbb fordulat váltotta fel, amelyben minimális forgalom mellett a buza 10, a roz 10—15 fillérrel drágult. A kínálat egészen jelentéktelen, azonban a malmok sem szorgalmazták a vásárlásokat és miután exportreklődés egyáltalában nincs, az üzleti tevékenység egészen szűk körben mozogott. Buzából 10.5, rozsból 5.5 vagon eladását jelentették be. A takarmányipiacon tartott irányzat mellett ugyancsak jelentéktelen volt a forgalom, az árfolyamok pedig változatlanok maradtak. A magpiac üzletetlen, a lisztárak nem változtak.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Magyar buza októberre 21.35—21.49 (21.70), márciusra 23.32—23.73 (23.73) májusra 24.02—24.40 (24.42), magyar roz októberre 15.60, márciusra 17.30—17.73 (17.70), tengeri májusra 17.12—17.45 (17.42).

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tisztai 77 kg-os 23.10—23.20, 78 kg-os 23.20—23.45, 79 kg-os 23.65—23.85, 80 kg-os 23.80—24.00, felsőtisztai 77 kg-os 21.75—22.00, 78 kg-os 21.95—22.20, 79 kg-os 22.20—22.40, 80 kg-os 22.25—22.45, fejezmegyei 77 kg-os 21.40—21.55, 78 kg-os 21.55—21.80, 79 kg-os 21.90—22.05, 80 kg-os 22.00—22.15.

Pestvidéki roz 15.25—15.40, egyéb 15.25—15.40, takarmányárpa I. 15.75—16.50, II. 15.25—15.75, felsőmagyarországi sörárpa 19.50—21, egpec 17.50—19, köles 11—12.50, rege 52—53, tengeri 19.50—19.75, zab I. 15.25—15.75, II. 14.50—14.75, korpa 10.30—10.70, lucernamag 95—110, nagy araukás 75—85.

A debreceni Fűszerkiskereskedők Egyesületének közgyűlése.

A debreceni Fűszerkiskereskedők Egyesülete, folyó évi október hó 27. napján, vasárnap délután három órakor, a Kereskedő Társulat (Piac uca 8. szám) dísztermében, évi rendes közgyűlést tart, amelyre az egyesület tagjait az alapszabályok értelmében ezúton is tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó: Mondja: Gerstner Kálmán. 2. Beszámoló az egyesület 1924—29. évi működéséről. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése az 1924—29. évekéről és a felmentvény megadása. 4. Az 1930. évi költségelőirányzat előterjesztése és ennek tárgyában határozathozatal. 5. Az egyesület elnökségének és választmányának újjáalakítása. 6. Esetleges indítványok. (Csakis olyan indítványok tárgyalhatók, amelyek az alapszabályok értelmében legkésőbb esütörtökig beérkeztek). Az elnökség ezúton is kéri a tagokat, hogy mentől nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek.

A fenti időpontig a következő indítványok érkeztek be. Weisz Márton indítványozta az alapszabályok módosítását, a választmány indítványozza, hogy az egyesület foglaljon állást a forgalmi adó átalányok kismérvű le-szállítása ügyében s az átalányok felülvizsgálása érdekében indítson akciót.

EGESZ HETI RÁDIÓMŰSOR

Szombattól-szombatig

SZOMBAT, OKTÓBER 26.

BUDAPEST. 9.15: Stepat Egon orosz balalajka zenekarának hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 10.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárás-jelentés. — 12.05: Gramofonhangverseny. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3: Piaci árak és árfolyamhírek. — 4.00: Az Országos Cserkész-Szövetség előadása. Vidovszky Kálmán, „A Magyar Cserkész” szerkesztője: „Milyen legyen a cserkészünnepe.” — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5.10: N. Szekeres Kálmán dr előadása: „A bolygók.” — 5.40: A Mándits zenekar hangversenye. — 6.40 Heigl László dr felolvasása: „Amerikai furesságok” II. r. — 7.25: Csekey István dr: „A magyarság északi rokoni között.” Felolvassa: Koncz Sándor dr. — 7.45: Lőverseny- és ügétversenyeredmények. — 8.00: Ünnepi előadás a Stadióból. — Utána kb. 9.30: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek, Majd: Rigó Jancsi és cigányzenekarának hangversenye az Emléke kávéházából.

BERLIN. 16.10: Szórakoztató zene. — 19: Bach hangverseny. — 20.30: Népszerű hangversenyzene. Utána 0.30-ig: Táncczene.

KASSA. 12.40: Hangverseny. — 13.30: Tót hírek. — 16.40: Poci: Paprika aJncsi mint herceg, 3 felvonásos hábjáték. — 17.30: Heti művészi szemle. — 19.50: Rádió zenekar. — 20: Szórakoztató zene. — 21: Közvetítés Pozsonyból. — 22: Közvetítés Prágából. — 22.25: Tót és magyar hírek. — 23: Kávéházi zene.

NÁPOLY. 17: Házizene. — 21.02: Salvini és Corsi: „Öld meg!” című 3 felvonásos vígjátéka.

RÓMA. 17.30 és 18.30: Szórakoztató zene. — 21.02: Auber: „Fra Diavolo” című háromfelvonásos operája.

WIEN. 11: Cerdá négyes. — 15: Képrádió. — 16: Szórakoztató zene. — 17.25: Mendelssohn: C-moll zongorabírója. — 18.15: Dörmann Félix műveiből. — 18.55: Aktuális előadás. — 19.30: A bécsi szimfonikus zenekar hangversenye. — 1. Mozart: D-dúr szimfónia, 2. Mahler: Ének a Földről. — 21.30: Szórakoztató zene.

VASÁRNAP, OKTÓBER 27.

BUDAPEST. 8.30: Az Országos Katolikus Nagygyűlés alkalmából tartandó ünnepi főpapi szentmise közvetítése a plébániatemplomból. — 10.00: Egyházi zene a Budavári Koronázó Főtemplomból. — 11.30: Rádiómatiné a Városi Színházból. E hangverseny szünetében: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés. — 3.30: A m. kir. földmívelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. Schandl József dr közgazd. egy. ny. r. tanár: „Milyen gyapjút termeljen a magyar gazda.” — 4.00: Rádió Szabad Egyetem. — Utána pontos időjelzés, időjárás-jelentés. — 5.15: Másfél óra könnyű zene. — 6.50: A m. kir. Operaház „Álarcosbál” előadásának ismertetése és az előadás színlapjának felolvasása. Az első felvonás után sport és lőversenyeredmények. Utána kb. 10.30: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés. — Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungária nagyszállóból.

BRESLAU. 12.25: Zongorahangverseny. — 15.50: Citerazene. — 16.45: Héber, görög és spanyol népdalok. — 18.10: Szórakoztató zene. — 20.15: Berlin nyugati része dalokban. — 22.35: és 24.00: Táncczene.

FRANKFURT. 14.30: Evangélikus karének. — 15.30: Gyermekszínház. — 16.30: Kávéházi zene. — 18.00: Saxafonhangverseny. — 22.15: Táncczene.

KASSA. 15.20: Dramatizált mesék zenével. — 17.30 és 19.00: Közvetítés Prágából. — 19.00: Szórakoztató zene. — 20.00: Közvetítés Prágából. — 21: Táncczene.

KATTOWITZ. Népszerű hangverseny. — 17.40: Szórakoztató zene. — 19.20: Bach A-moll szonátája. — 20.00: Humoros előadás. — 23.00: Táncczene.

LIPCSE. 11.30: Rádiózenekar. — 15: Bizet „Carmen” című operája a gerai színházból. — 19: Karének. — Mendelssohn-dalok új részai. Német népdalok. — 20.30: Tarka zene-est. — 22.30 és 0.30: Táncczene.

MILÁNÓ. 12.30 és 14: Szórakoztató zene. — 16: Vig jelenet. — 16.30: Kvintett Torinóból. — 20.30: Mulé „Dafni” című operája. Utána: Hírek és könnyű zene. — 0.15-ig.

POZSONY. 9.00: Közvetítés Prágából. — 16.30: és 18.00: Közvetítés Prágából. — 16: Rádiózenekar. — 19.00: Táncczene. — 20 és 22.55: Szórakoztató zene.

RÓMA. 13: Rádió-ötös. — 17: Szórakoztató zene. Közben Poe Edgar verseit szavalják. — 18: Táncczene. — 21.02: A csendőrzekek hangversenye. Közben Borsi egyfelvonásos drámája.

STUTTGART. 11.15: Egyházi zene. — 12: Sétatéri hangverseny, utána gramofon. — 17: Kávéházi zene. — 19: Hangverseny közvetítés Mannheimből. — 20: „Malmgreen” hangjáték a Nobile expedició küzdelmeiből. — 21.15: Saxafonhangverseny. — 22.30: Táncczene.

WIEN. 10.20: A bécsi gyermekkar előadása. — 11: A bécsi szimfonikus zenekar előadása Zemlinsky műveiből. — 16: A bécsi szimfonikus hölgyzenekar hangversenye. — 18.45: Kamarazene. — 20.05: Granichstaedter Brunó: „Orlow” című operettje három felvonásban.

HÉTFŐ, OKTÓBER 28.

BUDAPEST. 9.15: Gramofonhangverseny. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárás-jelentés. — 12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye Lakatos Árpád saxafonművész közreműködésével. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3.00: Piaci árak és árfolyamhírek. — 3.45: Fulton-rendszerű képtávitel. — 4.20: Asszonyok tanácsadója. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5.10: Tót-magyar nyelvoktatás. — 5.45: Komlóssy Emma magyar nótákat énekel Kurina Simi és cigányzenekarának kíséretével. — 7.00: Német nyelvoktatás. — 7.40: Kuruc-est. Kuruc nóták, a Rákóczi-kor zenei emlékei. — 9.30: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek, Majd: Bachmann jazz a Dunapalota nagyszállóból.

BRESLAU. 16.30: Szórakoztató zene. — 17.30: Zene gyermeknek. — 19.05: Hangverseny. — 21.10: Kamarazene. — 22.30: Tánccóra.

FRANKFURT. 14.15: Gramofon. — 19.30: A frankfurti zenekaregyesület hangversenye. — 22.30: Hans Reimann est.

KASSA. 16: Közvetítés Bratislavából. — 17.30—18.00: Közvetítés Prágából. — 19 és 22.15: Közvetítés Prágából. — 22.15: Közvetítés Brnóból.

LIPCSE. 12—14: Gramofon. — 16.30: Szórakoztató zene. — 19.30: Citerahangverseny. — 20: Népszerű dalest Dresdenből. — 22.30: Tánccoktatás. Utána 24-ig: Táncczene.

MILÁNÓ. 12.30—14: Szórakoztató zene. — 16: Gyerekkuckó. — 17: Rádiózenekar. — 20.30: Operettközvetítés. — 22.55: Hírek. — Utána 23.30-ig: Szórakoztató zene.

POZSONY. 12.00: Közvetítés Prágából. — 16.00: Ünnepi hangverseny. — 17.30—18: Közvetítés Prágából. — 22.15: Közvetítés Brnóból.

RÓMA. 13.15: Rádió-ötös. — 17.30: Szórakoztató zene. — 21.02: Hangverseny.

STUTTGART. 12.15—13.15: Gramofon. — 19.30: Hangverseny. — 21.30: Közvetítés Frankfurtból. — 22.45—24: Táncczene.

WIEN. 11: A Corda-négyes könnyű zenéje. — 15.30: Gyermekzene. — 16: A Silving-négyes szórakoztató zenéje. — 20: Gerbart operaénekesnő ária- és dalestje. — 20.30: Tarka-est. — 22: Jazz-band.

KEDD, OKTÓBER 29.

BUDAPEST. 9.15: A m. kir. 1. honvédegyezred zenekarának hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárás-jelentés. — 12.05: Hangverseny. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3.00: Piaci árak és árfolyamhírek. — 3.30: A „Tündérvásár” meseórája. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés/hírek. — 5.10: A Mandits-szalonzenekar hangversenye. — 6.00: Lukinich Imre dr egyetemi tanár előadása: „Magyarország történelme életrajzokban.” — 6.30: Mit üzen a rádió. — 8.00: A közep európai műsorcsere-sorozatában a berlini rádió adóállomás műsorának közvetítése. — Utána kb. 10.15: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés és hírek. — Majd: Rigó Jancsi és cigányzenekarának hangversenye az Emléke kávéházából.

BRESLAU. 16.30: Szórakoztató zene. — 19.05: Gramofon. — 20.30: Szimfonikus hangverseny.

FRANKFURT. 13.30: Egyórás gramofon. — 17.30: Közvetítés Stuttgartból. — 19.30: Szórakoztató zene.

KASSA. 12.00: Harangszó a kassai székesegyházból. — 12.05: Házizene. — 17.10: Hangverseny. — 21: Szórakoztató zene.

KATTOWITZ. 16.20: Gépzene. — 17.45: Közvetítés Varsóból. — 19.20: Verdi: „Álarcosbál” c. operája a kattowitzi színházból.

LIPCSE. 12—14: Gramofon. — 15.15 Krasinski: „Istentelen komédia” című darabja a gerai színházból. — 16.30: A dresdeneri filharmonikusok hangversenye. — 19.30: A legnépszerűbb dalok. — 20: „Romeo és Julia.” Hangjáték. — 21: Mai német műdalok.

MILÁNÓ. 16.30: Gyerekkuckó. — 17: Kvintett Torinóból. — 20.31: A torinói rádió-ötös 11 számból álló hangversenye. — 22.55: Hírek. — 23—24: Szórakoztató zene.

POZSONY. 11.30: Gramofon. — 12.30: Közvetítés Brnóból. — 16: Gramofon. — 16.30: Hangverseny. — 19.05: Szórakoztató zene. — 22.15: Jónás Jóska cigányzenekara.

RÓMA. 13.15: Rádió-ötös. — 17.30: Hangverseny olasz szerzőkből. — 21.62 Auber „Fra Diavolo” háromfelvonásos darabja.

WIEN. 11: A Silving-négyes könnyű

zenéje. — 16: Szórakoztató zene. — 20: Nemzetközi műsorcsere Berlinből. — 21.30: Népszerű hangverseny.

SZERDA, OKTÓBER 30.

BUDAPEST. 9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül. — 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárás-jelentés. — 12.05: Smirnoff Sergej „Volga” orosz balalajka zenekarának hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3.00: Piaci árak és árfolyamhírek. — 3.30: Morse tanfolyam. — 4.15: Dévai Janka: „Az én örökségem”, Felolvassa Rákosi Szidi, a Nemzeti Színház örökös tagja. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés, hírek. — 5.10: Turchányi István novellái. — 5.45: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye. — 7 Olasz nyelvoktatás. — 7.35: Rádióamatőrpostá. — 6.10: Lőverseny- és ügétversenyeredmények. — 8.15: „A külföld a rádiós otthonában.” Hallgatókagylóval a világ körül. Vezető: Kardos István. Utána kb. 9.30: Pontos időjelzés, hírek, Majd a Fejes szalonzenekar az Ostende jazz és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye az Ostende kávéházából.

BRESLAU. 16.30: Könnyű zene. — 17.30: Ifjúsági óra. — 18.25: Szilárdi adomák. — 19.15: Gramofon. — 21: Vidám négyeskar.

FRANKFURT. 13.30: Gramofon. — 15.15: Ifjúsági óra. — 16: Közvetítés Stuttgartból. — 19.30: Dal- és ária-est.

KASSA. 12.00: Harangszó a kassai székesegyházból. — 12.05: Hangverseny. — 17.10: Gramofon. — 19.20—22.15: Közvetítés Prágából. — 22.15: Közvetítés Brnóból.

KATTOWITZ. 16.45: Gépzene. — 19.10: Szórakoztató zene. — 20.30: Friemann Witold, a kattowitzi állami zeneiskola igazgatójának művei.

LIPCSE. 12—14: Gramofon. — 16.30 Szórakoztató zene. — 19.30: Zongorahangverseny. — 20.30: Reformációs emlékünnepe a leipzig egyetemi templomból. — 22.30: Az ősz zenéje. — 0.30 és 1.30: Kamarazene.

MILÁNÓ. 12.30: Szórakoztató zene. — 16.30: Gyerekkuckó. — 17: Kvintett Torinóból. — 20.30: Könnyű zene. — 22.30—24: Vegyes zene.

PRÁGA. 11.30: Gramofon. — 19.30: Operettközvetítés a Vinohradka zpevokrából.

RÓMA. 13.15: Rádió ötös. — 17.30: Szórakoztató zene.

WIEN. 11: Délelőtti zene. — 15.30: Ifjúsági zeneelőadás. Éjjeli zenék és szerenádok. — 16: Délutáni hangverseny. — 19.45: A bécsi szimfonikus zenekar hangversenye. Verdi: Requiem. — 22: Könnyű zene.

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 31.

BUDAPEST. 9.15: Újsághírek. — 10.00: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. — 11.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. — 12.25: Hírek. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3.00: Piaci árak és árfolyamok. — 4.00: Rádió Szabad Egyetem. — Utána: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés. — 5.10: A m. kir. földmívelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. Dr Jármay Károly m. kir. állatorvosi főiskolai ny. r. tanár: „Az állatok meghűléséről.” — 5.40: Koch János, a Pénzügyi Központ igazgatóhelyettesének előadása: „Takarékosság

es adósságszámolás. — 6.10: A rádió házikvartettjének hangversenye. — 7: Katona Lajos dr. a Pénzügyi Központ igazgatójának felolvasása: „Takarékossági ankét a rádióhallgatósággal.” — 7.30: Gyorsírási tanfolyam. — 7.55: Lőversenyeredmények. — 8.00: Emlékezés Tisza István grófra, mondja Kozma Andor. — 8.50: Zongora-gordonka szonáták. — 9.50: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és hírek. — 10.00: Ottlik György dr. németnyelvű előadása „Graf Tisza.” — Majd: Gramofonhangverseny.

BRESLAU. 16.30: Strauss János zenéje gramofonon. — 19.15: Hangverseny. Mozart, Tartini, Haydn, Boccherini, Beethoven, Cherubini műveiből. — 20: Umberlo Urbano ária- és dalszövege. — 23: Táncczene.

FRANKFURT. 13.15: Gramofon. 16: Házi zene. — 19.30: Szórakoztató zene. — 20.15: Zárásig közvetítés Stuttgartból.

KASSA. 12.00: Harangszó a kassai székesegyházból. — 12.05: Gramofon. — 17.10: Rádiózenekar. — 20—22.15: Közvetítés Prágából. — 22.15: Közvetítés Brnóból.

LIPCSE. 12—14: Gramofon. — 14.30: Bach jegyzőkönyvecskéjéből: Mozart, mint nyolcéves zeneszerző. — 16.30: Szórakoztató zene. — 19.30: Dalok és áriák. — 20.15: Schönlanck „A feltaláló” című hangjátéka 8 képből. — 21.15: Karg-Elert zeneművei.

MILÁNÓ. 12.30—14: Szórakoztató zene. — 10.30: Gyerekkuckó. — 17: Könnyű zene. — 20.30: Mulé „Dafni” című operája. Utána: Hírek és szórakoztató zene.

POZSONY. 11.30: Gramofon. — 12.30: Közvetítés Prágából. — 16: Szórakoztató zene. — 18.10: Tót dalok cigányzene kísérettel. — 20—22.15: Közvetítés Prágából.

RÓMA. 13.15: Rádió-ötös. — 17.30: Szórakoztató zene. — 21.02: Giordani „Andrea Chenier” című lírai drámája. STUTTGART. 12.15: Kétórás gramofonzené. — 16: Szórakoztató zene. — 19.30: A freiburgi mandolin- és gitár-együttes hangversenye. — 20.15: Bleck: „A szalmaözeveg” című háromfelvonásos operettje. — 22.45—24: Kávéházi zene.

WIEN. 11: Délelőtti zene. — 15.30: Mesék nagyoknak és kicsinyeknek. — 16: Délutáni hangverseny. — 20.05: Operaelőadás. Weber: „A bűvös vadász.” — Utána: Képrádió.

PÉNTEK, NOVEMBER 1.

BUDAPEST. 9.15: Ujsághírek. — 10.00: Egyházi zene és szentbeszéd a Belvárosi Plébániatemplomból. — 11.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Utána: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. — 3.45: Manchen Mariska előadása. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — 5.10: Tamás József dr. előadása: „Nemzetünk nagyjainak sírjai a Kerepesi úti temetőben.” — 5.35: Molnár Endre felolvasása: „Isten regimentje.” — 6.00: Mindszenti emlékezés. — A Mindszentek ünnepére, illetve a Halottak napjának előestéjére való tekintettel a Studio további műsora nem ad.

BRESLAU. 16.30: Kamarazene. — 19.05: A breslaui Kreuzkirche műemlékei (párbeszéd). — 20: Közvetítés Berlinből.

FRANKFURT. 16: Fuvola, klarinét és zongorahangverseny. — 19.30: Közvetítés Stuttgartból. — 21.30: Zárásig közvetítés Stuttgartból.

KASSA. 9.00: Egyházi zene. — 10.30—12: A morva tanítók dalegyütetének hangversenye — 12.05: Közvetítés Brnóból. — 16.30: Kamarazene. — 18: Jakubcsik Olga magyar költők verseiből szaval magyarul.

LIPCSE. 12—14: Gramofon. — 16.30: Szólísták hangversenye. — 19.30: Gramofonbemutató. — 20.30: Spöhr Lajos zeneszerző művei. — 22: Hírek. Majd a dresdener filharmonikusok hangversenye.

MILÁNÓ. 12.30—14: Szórakoztató zene. — 16.30: Gyerekkuckó. — 17—18.50: Könnyű zene. — 20.30: Szimfonikus hangverseny. — 22.55: Hírek. — 23.15: Szórakoztató zene.

POZSONY. 12.00: Közvetítés Brnóból. — 16: Gramofon. — 16.30: Délutáni zene. — 18.20—22.50: Közvetítés Prágából.

RÓMA. 13.15: Rádió-ötös. — 17.30: Szórakoztató zene. — 21.02: Kálmán „A bajadér” című háromfelvonásos operettje. — 23.10: Táncczene.

STUTTGART. 12.15: Gramofon. — 14.30: Helyszíni közvetítés Budapestről: Dél-Németország—Magyarország labdarúgó mérkőzése. — 16.15: Közvetítés Frankfurtból. — 8.30: Kamarazene gitárral.

WIEN. 10.20: Orgonaelőadás. — 11: A bécsi szimfonikus zenekar hangversenye. — 16: Délutáni hangverseny. — 18.20: Kamarazene. — 19.35: Négy komoly dal. — 21.45: Esti zene.

ZÁGRÁB. 12.30: Gramofon. — 17.30: Szórakoztató zene.

SZOMBAT, NOVEMBER 2.

BUDAPEST. 9.15: Ujsághírek. — 10.00: Egyházi zene a Budavári Kiróház főtemplomból. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3.00: Piaci árak és árfolyamhírek. — 4.00: A Szociális Misszió Társulat előadása. Farkas Edit alapító főnöksége: „Missziós üzenetek.” — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5.10: Harsányi Kálmán költeményei. 6.40: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. — 5.40: Fedák Sári rádióestje. — 7.45: Színműelőadás a Studióból. — 10.00: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Az I. honvédegyezred zenekarának hangversenye.

BRESLAU. 16: Gramofon. — 19.10: Német népdalok a halálról és az örök életéről. — 20.30: „Magazin”, hangjáték.

FRANKFURT. 13.30: Gramofon. — 15.15: Egy frankfurti iskola dalosversenye. — 16: Közvetítés Stuttgartból. — 16.50: Táncczene. — 19.30: Szórakoztató zene. — 21: Rádiózenekar.

KASSA. 12.00: Harangszó a kassai székesegyházból. — 12.05: Hangverseny. — 19.05: Házi zene. — 21.35: Gramofon. — 22: Közvetítés Prágából.

KATTOWITZ. 20.30: Hangverseny-közvetítés Varsóból.

KÖNIGSBERG. 13.15: Déli zene. — 16.15: Hangverseny. — 19.30: Amirről beszélnek. — 20: Weltmann tanár megtámadása. Hangjáték. — 20.50: Hangverseny. — 2.30: Táncczene.

LIPCSE. 12—14: Gramofon. — 14.30: Barkácsolás. — 16.30: Operazene. — 19: Brand „Hopkins gépész” című 12 képes operájának bemutatója a dresdener operából. — 22.30: Szent Bürokráciusz a hivatali vesszőparipán. Kabaré.

MILÁNÓ. 12.30—14: Szórakoztató zene. Délután és este zene a Halottak napja miatt nincsen.

POZSONY. 11.30: Gramofon. — 12.30: Hangverseny. — 16: Gramofon. — 16.30: Bábszínház. — 18.10: Közvetítés Brnóból. — 19.05: Szórakoztató zene. — 20—21.35: Közvetítés Prágából. — 21.35: Gramofon. — 23.00: Kávéházi zene.

STUTTGART. 11.15: Katolikus gyászünnep Freiburgból. — 12.15: Kétórás gramofon. — 15.30: Délutáni hangverseny. — 16.50: Táncczene. — 21: Szerenád-est Kasselből. — 23.15: Táncczene.

WIEN. 16: Délutáni zene. — 17.40: Előadás Beethoven műhelyéből. — 18.05: Kamarazene. — 20.05: A bécsi szimfonikus zenekar hangversenye. Utána: Képrádió.

SPORTHIREK

VALTOZATLAN CSAPATTAL ALI KI A BOCSKAY A HARIHAROM CSAPATA ELLEN.

Sokféle kombináció előzte meg a Bocskay vasárnapi csapatösszeállítását, mely azonban végül is tárgyaltalanra vált, mivel a Bocskay sérültjei jól érzik magukat, így a csapat változatlanul állhat ki a Budai Harihárom ellen. Keviczky sérülése teljesen rendbe jött, Molnár pedig vállalja a játékos és így csak a jövő héten megy fel Budapestre, ahol fel fogja keresni Molnár tanárt, a zsidókorház kiváló sebészfőorvosát, aki speciálistája a futballista sérüléseknek és megoperáltja vele magát. A vezetőség most szorgosan kutat egy jó hátvéd után, akivel Molnárt fogják pótolni.

A Bocskay vezetősége egyébként kiakarja fejleszteni a már oly rég áhított clubéletet és clubhelyiséget akar berendezni, ahol rendes összejöveteleket fog tartani úgy a játékosok, — mint a vezetőség — lesznek azonkívül heti összejövetelek, táncos és a clubélet sok kedélyességével összekötte. Már folynak is a tárgyalások a Royal étterem és szálló tulajdonosával. Ha a tárgyalások sikerre vezetnek, úgy a Bocskay clubhelyisége bizonyára élénk társasélet színhelye lesz és rég érzett hiányt fog pótolni, különösen a téli hónapokban.

ORTH NEM JÁTSZIK A BOCSKAY ELLEN.

A budai csapat önbizalmát, amely nem csappant meg a kezdeti nagy sikereket, az Újpest elleni jó játék még jobban megnövelte. Ez az önbizalom azonban azt is jelenti, hogy a csapat nem akarja kockáztatni eddig kivívott pozícióját és minden mérkőzésre tökéletes gondot, felkészülten akar kiállani.

A heti munkát tegnap a szokásos módon fejezte be a csapat. Ez a tréning döntötte el a függő kérdéseket is. Az egyik az volt, hogy Orth esetleg nem játszhat-e már vasárnap Debreczenben, a második pedig az, hogy ki legyen a balszélső?

Orth még nem jött rendbe, tehát nélküle áll ki a csapat, a Bocskay ellen. A balszélső posztján a tréningen először Himmer, később Lyka játszott. A döntés az, hogy marad a múltkorai balszárny: Kárpáti I. Lyka. Himmer is elutazik ugyan a csapattal, mely szombaton délután hat órakor indul Barna Sándor vezetésével, de az egykori Vasas szélső csak tartaléka az együttesnek.

VASÁRNAPI AMATÖRMEKÖZÉSEK BIRÓI:

Debreczenben a DEAC—DKASE: bíró: Dittler. DTE—DMTE, bíró: Balla. DVSC—NSE, bíró: Debreczeni. Nyiregyháza NyTVE—TMOVE, bíró: Bakó. Kiszárdán KSE—NyÖTSE, bíró: Mogyoróssy. Debreczenben Zerkovitz—Székgyár, bíró: Sas. Nyiregyháza NyMTK—Mátészalkai tűzoltók, bíró: dr. Glückmann. Püspökladányban P. Máv.—Patkógyár, bíró: Széchi. Debreczenben DEAC II.—DKASE II, bíró: Auer és DTE II.—DMTE II. bíró: Scheitzner.

KISOK BAJNOKSÁG.

Ref. tanítóképző—főrcél 4: 1.

A tanítóképző lelkes, nagyvonalú játékosát a real nem tudta átvenni, s csak jó bekkjeinek köszönheti kisarányú vereségét. A real ezzel a vereséggel elvesztette bajnoki reményeit. A mezőny kimagaslóan legjobb embere Nagy Jenő tanítóképzős, jók voltak még Kolozs, Tar, Tóth, illetve a real védelme. Nagy A. szükségbíró tárgyilagosan vezette a mérkőzést. Góllövők: Tóth E. (2), Gyűgye, Hodosi tanítóképzős, illetve Komási real. Kiállítva: Pellech tank. Komási real.

FELHÍVÁSOK.

Felhívom a VI. ker. FC. játékosait, hogy ma este hat órára a szakosztályi ülésen pontosan jelenjenek meg fontos megbeszélés végett.

Intéző.

Felkérem a Testvériség összes játékosait, hogy ma, szombaton este a Pest-féle vendéglőben, fényelőc órákor megjelenni szíveskedjenek.

D. Vasas intéző.

Felkérem az éremmérkőzésre benevezett csapatok intézőit, hogy folyó hó 26-án, szombaton este 8 órára a szokot helyen kivétel nélkül megjelenni szíveskedjenek. Intéző.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Akad-e

olyan, esetleg idősebb úriember is, aki egyedül áll, nagyon szimpatikus, jó házból származó, negyven esztendősről, nagyon házas különösen jószívű, gyermekeket, szerény és szép kelengyével rendelkező, béke becsülő női vidékről feleségül venne? Jelige: „Baldog házasság”. 1494

Betöltendő állás nők részére

Gépirni tudó kezdő fiatalember, vagy kisasszony kezdő fizetéssel kereskedelmi irodába felvétetik. Ajánlatokat igényvel „Jövő” jellegre a kiadóba. 1448

Ügyes

házi varrónő jelentkezék Dégenfeld tér 10. I. em. 4—5 óra között. 1476

Bejárónő

felvétetik. Méliusz tér 14. sz., jobb 3-ik ajtó. 1493

Betöltendő állás férfiak részére

Teherészti

nőtlent, benkosztost keresek Debreczentől 27 km-re fekvő gazdaságba, 1930 január hó 1-től kezdődőleg, aki egy egész évre leszerződik. Az állomány jelenleg 12 drb tehén és a szaporulata. Jelentkezni lehet: Derzsy Kálmánál, Teleki u. 63. szám alatt reggel 7-től fél 8 óráig. 134f

Nagy ismerettséggel

bíró, jól bevezetett részlet ügynököt felveszek, „Nagy jövedelem” jellegre. 1350

Óvadékképes

vendéglői teendőkből teljes ájtassággal bíró magyar állampolgár, ki mérőnek felvétetik, — azonnalra. Értekezni lehet Reich Géza Korona-vendéglője, Hajdú-böszörmény. 25-a

Fodrászsegédet

állandó kisegítésre. — azonnal felvesz, Fekete Salétrom ucca 14. sz. 1438

Keresek

megbízható ügyes, feles kerteszt, ki a kertészet minden ágában jártas, közeli kis gazdaságba. Értekezhetni lehet naponta 12—2 óráig. — Bartha fatelepen, Ispotály ucca 3-b. 1456

Keresek

megbízható, szorgalmas józanéletű, minden gazdasági munkát értő konvenció kocsist, kinek a felesége az aprójszág tenyésztést s malac nevelést is érti, város alatti kis tanya, nov. hó elsejére. Értekezhetni lehet naponta 12—2 óra között. Bartha fatelep, Ispotály ucca 3-b. szám. 1456

Mészárossegéd

ki a húsmérésben teljesen gyakorlott, felvétetik, Szent Anna ucca 10. szám. 1503

BAJOMI JÓZSEFNÉ
tűz- és széntelepe a pályaudvaron.
Telefon: 8-93. A debreceni üzletvezetőség szerződéses bérletváltója szabályszerű vasúti utalványra előírt egy-éves alapján házhoz szállít

HASÁBOS ÉS FELÁRHITOTT TŰZIFÁT
továbbá hazai és porosz szén. Magánosok részére a legolcsóbb beszerzési forrás. 66a.

Teljes ellátás

Kisebb
gyermeket gondozásra elfogadok. Szappanos u. 6. 4. ajtó. 1436

Hangszerek

Jóhangú
Stelezhammer zongora bérbe kiadó, esetleg eladó. Burgondia 4. 1640

Gazdasági eszközök

Búzávetőmag
1928. és 1929. évi termései kapható a városi szikgáli gazdaságban. Telefon 2-97.

Bútorok

Kárpitos
munkák, újak, javítások, legolcsóbban készülnék, Varga, Piac u. 44. sz. udvarban. 43.

Bútor
veszek, férfiszobába való. Csokonai 13. 1489

Autó, motor, kerékpár

Kerékpár
eladó. Simonyi-ut 5. szám.

Motorkerékpárok
175 cm. angol AKD felülvezényelt, OHV. 4 ütemű, 300 cm. angol AKD., felülvezényelt 200 cm. német Zundap 1929-es típus, 500 cm. német, Diamant, oldalkecsis. Kedvező fizetési feltételek mellett megtekinthető raktáramban, Csapó uca 68. sz. Bodnár. 14-a

Bérszántáshoz
traktort keresek. Szántandó mintegy 80 kat. hold, a város epreskerthi gazdaságában. Érdek lódn: lehet 297-es sz. telefonon, vagy az esti órákban Dégenfeld-tér 5. szám alatt. Város.

Oktatás

Angol
tanítványokat elfogadok. Cím a kiadóban. 20-a

Szabást, varrást
könnyen és biztosan elvégeztethetnek úrilányok és asszonyok Laszk Józsefné Goldstein Pirtoska varrőszalonjában, Szent Anna uca 32. sz. 10-a

Miss Edwards
született angol, diplomás polgári iskolai tanárnő, (cardiffi egyetemről) angolt tanít József kir. herceg uca 12. szám. 1443

Ajánlat

Poroszszén
mázsánként 6.80 hazaszállítva, Rosenfeld Kálmán, Salétrom uca 12. szám. Telefon 674. 1-a

Négy pengő
mázsánként vágott tűzifát, II. szállítva. Szalon poroszán, tojásbrikett, kovásszén, s koks és belföldi kőszén, a legolcsóbban kaphatók Grünfeldnél, Csapó uca 16. szám, Telefon 982. 35-a

Tűzelőanyagot
4-6 havi részletre is megrendelhetnek Közalkalmazottak és más hitelképes egyének a Köztisztviselők Szövetkezete áruáruiban és a telep központi irodájában, Salétrom uca 34. szám. Telefon 14-34 sz. 33-a

Áthelyeztem
Péterfia uca 30. szám nődivat szalonomat alá. Új szezonnyitást előtt tiszteltetéssel értesítem a hölgyközönséget, fővárosi útamról hazatérve, volt alkalmam elsőrendű szalonokban az őszi divat modelleket tanulmányozni. Nálam tett megrendeléseknél a közismert olcsó áráimból 10 százalékos engedményt nyújtok. Tisztelettel Bálint Margit.

Cservágot fa,
bükfa, porosz kőszén, hazai szén, legolcsóbban megrendelhető Anyok Károly fakereskedőnél, Varga uca 11. szám. Telefon 15-18. 1547

Lakatos munkák
épület, díszmű, takaréktűzhelyek, rácsok, stb. autogén hegesztés, elsőrendű kivitelben készülnek, jutányos árkért Ferenc József út 38. szám. (Posta mellett), ifj. Lókodynál. Ugyanott tanulók felvételnek. 32-f

PADLÓLAKKOK
legszebb színekben, magasztos, kiváló minőségben, nagyon olcsón kapható: Stern festéküzletben, Piac u. 10. Bikával szemben. Ugyanott patkány- és egérről, garantált minőségben olcsón kapható.

Téli alma
kapható, Miklós uca 20. szám. 1426

TŰKÖRGYARTAS,
füvegészítés, épület- és portálüvegezés. Sipkovits Béla Nagyvárad (volt Szív u.) 15. Telefon 3-56. 34f.

"Anny" árul
garantált nyulszőrkalap 10 pengőtől. Filckalapak minden színben 5 pengőtől. — Alakítás: 3 pengő! Csapó uca 47. Tanulóleánye felvesz. 5a

Ekszer ingyen
becsül, aranyat, ezüstöt, briliánsat magas árrban vesz, Blattner Arpad, Csapó uca 12. szám. 1501

Már májusban
érett gyümölcsöt hozó földieper palánt kapható, mostani lerakásra, Balogh Kálmán fűszerüzlet, Csapó uca 35 sz. alatt. 1496

Hurkaestély
minden szombat este a Színházi étteremben. 1 agadi emfwp emfwp adag 1.— P. 1445

Ablakok
minden-nagyságban készen kaphatók Blattner Kálmán ablakgyártási telepen, Nagyvárad v. Szív uca 4. 1451

Órajavítás
már 2 pengőtől, jótállással. Ekszerek javítása. Aranyk veszek. Bercesnyei Béla, Csapó 38, ipariskolával szemben. 1471

Ma,
szombaton és vasárnap a Galló-féle vendéglőben, Székely u. 20. sz. alatt dísznótoros hurkaestély lesz, mely alkalmával egy remekmű 5 literes Egri vörös borral megtöltött hordó lesz kijátszva. 1475

Csillárjait
olcsóbban szerezheti be a Földvári-féle csillárgyárban, mint bárhol, Széchenyi uca 55 sz.

Női divat
szalonomban bámulatos olcsón készülnek a legújabb szőrmével díszített télikabátok 12 P. szövet, selyem és estélyi ruhák 6 P-ért. Bármilyen szőrmemunkát vállalok. Leányokat szabni, varrni tanítok, saját ruhájukra is. Bálint Irén, Kossuth 42. 1417

Órajavítás
darabja már 2 pengőtől jótállással. Ekszerek készítése. Aranyat veszek. Bercesnyei Béla, Csapó 38. Új üzlet. 1410

Kereslet

Méz
veszünk. Deutsch Albert és Fia. 1414

Németvizsla
fehér alapon barna — pettyes, teljesen barna fejjel, Tell nevű elvesztett a nyulási részen, megtaláló hozza haza, jutalomban részesül. — Beszél, Arany János u. 2 II. em. 1406

Használt
nutria barna hársnyvből veszek. Cím a kiadóban. 1433

Kiadó lakás

Négyszobás
első emeleti uccaj lakás parkettes, Ferenc József-ucca 4. kiadó. 1431

Háromszobás
uccai lakás, azonnalra kiadó, Lorántffy uca 19. szám. Értekezni lehet Darabos uca 3. szám alatt. 1418

Egy
szoba, konyha, spájz, jószágtartással, udvarral kiadó. Gerépi telep, Fülep u. 3. Sámsoni utcán. 1450

Kiadó
nagyforgalmu helyen kettő nagy terem, fás-kamara havi 80 pengőért. Czeglédi u. 16. 1457

Kiadó
kettő nagy szoba irodának, műhelynek vagy lakásnak. Czeglédi u. 16. sz. 1456

Kiadó
azonnal Csige kert uca 41. szám alatt 1 udvari szoba és fáskamara. 142f.

Pincelakás
azonnal kiadó. Nov elsejére. József kir. herceg 58. sz. 1453

Egy szoba,
kiadó. Darabos 17. Csendes, világos, tiszta udvar. 1411

Uccai
szoba, konyha, spájz nov. 1-ére kiadó, jószágtartás megengedve. Hadházi ut 33b. 1480

Kiadó
4 szoba, fürdőszobás, családi ház, — kerttel együtt a Poroszlay uton Telefon 107. 1471

Lakások,
tágas, egészségesek, — uccai kettő és egyszobás, mellékhelyiségekkel, jutányosan, november elsejére kiadók, — Palai uca tizennyolc szám. 1490

Kétszobás
udvari lakás, konyhában, vízvezeték mellékhelyiségekkel kiadó, Péterfia uca 42. szám. Telefon 3-55. 1495

Uccai kétszobás
udvari kétszobás lakás kiadó, Darabos uca 29. szám. 1498

Kiadó
kétágyas szoba, fürdőszoba és konyha használatl. Piac uca 10. szám, második emelet, 2. ajtó. 1499

Kétszobás
tiszta lakás, esendes udvarban, azonnal átvehető. Bethlen uca 27. szám. 1500

Kiadó
kétszobás, fürdőszobás egy szoba, konyhas lakás, két ló eladó, Zöldfa uca 11. sz. 1502

Egy uccai
és egy udvari szoba, elsejére kiadó, Csonka u. 7. szám. 1491

Kiadó
egy nagy szoba, konyha, fáskamara. Czeglédi uca 16. 1458

Köntöskert,
Bezerédi uca 13. számú egyholdas kert szerény lakással azonnal kiadó. Bővebbet dr Balázs, Piac 89. 1401

Kiadó
2 szobás előszobás lakásom, ki a bútort is megveszi. Halvan uca 36. sz. hátul. 1405

Három
szobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó Magoss György tér 14. 1415

Négy szoba,
és mellékhelyiségekből álló uccaj lakás, november hó elsejére kiadó, József kir. herceg uca 30. szám. 27-a

Kiadó
november 1-ére a Kassai ut 35. szám alatt — nagy kerttel egy nagy szoba, konyha, kamara villany bevezetve, jó szágtartás megengedve

Hatszobás
modern lakás családi házban kizárólagos udvarhasználattal bérbeadó dr Kovács Jenő ügyvédnél, Batthyány u. 14. alatt. 8a

Burgondia uca
15. számú házban, ötszobás, parkettás, modern lakás kiadó. Megtekinthető délután 3-5 óráig. 21-a

50 pengőért
kiaj 2 szoba, konyha, kamara, pince stb. mellékhelyiségekkel, nagy udvar és jószágtartással. Cím: Piac u. 7. könyvüzlet. 30a.

Két szoba,
konyha kiadó, Kossuth uca 45. szám, november hó elsejére. Értekezhetni lehet Kossuth uca 15. 2-a

Butorozott szoba

Piac
harmine, első emeleten különbejárattal szép szoba azonnalra vagy novemberre kapukulccsal, kiadó. Csengeri. 1446

Kiadó
butorozott szoba hölgyeknek, esetleg ellátással. Széchenyi uca 23. emelet. 1465

Három butorozott
szoba, 4-5 személyre, vagy egyre, november elsejére kiadó, Boldogfalva uca 4. 37-a

Csinosan
butorozott szoba olcsón kiadó, Dégenfeld-tér 3. jobbra. 1481

Különbejáratu
uccai szoba kiadó, Horváthné, Nap uca 15. szám. 1492

Különbejáratu
elegánsan butorozott — uccai szoba, fürdőszobahasználatl 1-2 ur részére kiadó. Simonffy u. 38. 1430

Különbejárata
butorozott szoba, villanyvilágítással, azonnal kiadó, havi 20 pengőért, központtól tizenkét perc, Domokos Lajos uca 6. szám. (Vétkert). 143-f

Egy
csinosan butorozott szoba társat keresek, Kigyó uca 27. keresztelep. 141-f

Balkonos
elegánsan butorozott szoba korrekt urnak vagy hölgynek nov. 1-re kiadó. Püspöki palota II. kapu, III. em. 12-a. balra. 127-f

Üzlet, műhely, raktár

Üzlethelyiség
piarista gimnáziummal szemben azonnal kiadó Szentanna 22. 1410

Eladó ingóság

Eladó
vaseszterga negyven pengő, Dégenfeld-tér vassátorba. Megtekinthető második sor, 13. szám. 1472

Tűzhely öntvényeket
melyen leszállított árban vásárolhat, Simonffy uca 57. vasüzletben. 1353

Két roletta
hármast ablakra való és 37-es női cipő eladó, — Magoss György-tér 1. 1484

Télikabát
férfinek, alacsony termetre, olcsón eladó, — Péterfia u. 16. földszint. 140-f

Gázkályha
eladó. Értekezni lehet Piac uca 7. sz. könyvüzlet. 31-a

Ehédleőssillár,
sárgaré, olcsón eladó. Bruckner. Piac uca 4. 1484

Sörgerépa
és zöldség kb. 10 q. kalerábé kilósak 10-15 q egy tételben, rendkívül olcsón eladó. Nyíl uca 20. 1469

Autótaxi,
engedélyátrással együtt azonnal eladó. Számó ruháüzlet. 1461

Birtok bérlet

Negyvennégy
holdas onoddi prima tanyásföld kiadó, Kossuth uca 50. 1317

Eladó állatok

Drótszörű
foxterrier, pedigrés, — patkányfogó eladó, Teleki uca 86. 1364

Eladó föld

Bellegőn
10 hold prima fekete föld eladó. Értekezni özv. Horváthné, Kossuth u. 22. III. em. 1408

Homokdomb
házbelvekl eladók, Kaly telepén. Értekezhetni Deák Ferenc uca 13. szám alatt. 1473